Bibliotecă

Protocolulu

DESPRE

SIEDINTIELE SINODULUI EPARCHIALE

V 1974

DIN

DIECES'A ROMANA GRECO-ORIENTALA

A

V. 1957

Aradului.

Pentru sala de lectură

TIENUTE IN ANULU 1883.

ARADU,

TIPOGRAFIA ROMANA DIECESANA.

27310

27310

Protocolulu

DESPRE

SIEDINTIELE SINODULUI EPARCHIALE

DIN

DIECES'A ROMANA GRECO-ORIENTALA

A

Aradului,

TIENUTE IN ANULU 1883.

ARADU,

TIPOGRAFIA ROMANA DIECESANA.

Palatul Cultelor
BIBLIOTECA
INSTITUTUL CENTRAL
BIBLIOTECA
No. jur. de spoliere 123
19 30

27310

Protocolulu

despre siedintiele sinodului eparchiale din dieces'a romana greco-orientala a Aradului, tienute in anulu 1883.

Siedinti'a I.

s'a tienutu in Aradu, la 24. Aprile, (6. Maiu), 1883.

Presiedinte: Prea Sânti'a Sa Domnulu Episcopu diecesanu *Ioanu Metianu.* Notariu: *Constantinu Gurbanu.*

Nr. 1 Dupa sevîrsirea santei ligurgii si a chiamarei Stului Spiritu — deputatii presinti adunandu-se in sal'a institutului pedagogico-teologicu, unde constatanduse cà numerulu celoru presenti este indestulitoriu pentru a aduce concluse valide, — Prea Sânti'a S'a Parintele Episcopu presiedinte deschide sinodulu prin urmatoriulu cuventu:

Christosu a inviatu Dloru deputati!

Dupa unu intervalu de unu anu, me simtiescu ferice Dloru deputati, vedienduve érasi in jurulu meu, intruniti si sinodu eparchialu, spre marirea santei maicii nóstre biserici, si spre binele credinciosiloru sei; deci Ve salutu cu bucurie de bun'a venire.

Candu sant'a maic'a nóstra biserica, Dloru deputati, fidela traditiunii strabune, a insetatu dupa recastigarea drepturiloru sale autonome, dupa constitutiunea sa straveche, a facutu aceasta, pentru ca prin ajutoriulu aceloru drepturi, se póta ajunge mai securu la marirea sa, la binele si fericirea fiiloru sei, scopulu ce urmaresce.

Este frumosu si maretiu dreptutulu nostru Dloru deputati, de a ne intrunì in adunari nationale bisericesci cum este si acestu sinodu eparchialu, este frumosu dreptulu de a ni intocmì si conduce noi insine, noi de noi, afacerile nóstre bisericesci, dupa lipsele si trebuintiele nóstre, dar multu mai maretiu este scopulu ce urmarimu, càci este scopulu supremu alu omului.

Inse cu catu mai frumóse si mai pretióse sunt drepturile de cari ne bucuramu noi astadi, dupa cari secoli intregi au insetatu fericitii nostrii strabuni, cá se le ajungemu noi, cu atatu mai multu ni se impune, detorinti'a de a conservá acele drepturi in tóta intregitatea loru, pentru a le lasá si urmatoriloru nostrii ca o creditate pretiósa, éra de alta parte de a ne folosí de ele catu mai bine si intieleptiesce, dupa dis'a s. apostolu „*lucrandu cu timpu si fara timpu càci dilele grele sunt*“ la cultur'a si luminarea poporului, si prin acést'a la ajungerea scopului ce urmarimu.

Repetu Dloru deputati, este maretiu scopulu ce urmarimu, càci este scopulu supremu alu omului, si daca noi cá si fericitii nostri strabuni am legatu acestu scopu de biseric'a nostra nationala, am facut'o càci este constatatu, cumca scopulu supremu alu omului numai printr'o desvoltare si cultura morala, religiósa se póte ajunge, ér atare desvoltare si cultura morala-religiósa mai vertosu prin biserica se póte aquirá.

De aici urméza Dloru deputati ca, cea mai principala datorintia a nostra, a conducetoriloru si representantiloru bisericei, intre cari am fericirea a Ve numerá si pre Dvóstra este: a face se strabata acea desvoltare, si acea cultura morala religiósa pana in cele mai departate parochii, si prin acestea pana la cei mai departati membrii ai bisericei nóstre.

Cunoscu si eu Dloru deputati cate si ce felin de pedeci, cate si ce feliu de lipse si neajunse ni stau in cale, dar speru cà bunavointi'a si intielepciunea Dvóstra va contribuí catu mai multu la delaturarea acelora, si asia cu ajutoriulu ceriului ne vomu apropiá totu mai multu de scopulu ce urmarimu.

Candu provedinti'a divina ne va ajutá se strapunemu cum dorimu cu totii cultur'a morala religiósa in tóte parochiele nóstre, atunci speru, nu vom mai avea causa a ne plange Dloru deputati, — cá in anii trecuti, — nici de scaderea si impucinarea poporului nostru, nici de emigrarea si miseri'a lui, nici de unele miscaminte religionarie, cari precum sciti — sunt dintre cele mai mari rele pentru biseric'a nóstra, si asia in loculu astorfelu de dureróse ingrigiri si va face locu religiositatea, inaintarea, indestulirea si bucuri'a.

Care ar si fi altulu scopulu intruniriloru si alu consultariloru nóstre? cum am si potea noi justificá altfeliu increderea trimitietoriloru nostrii? si cum am remunerá noi mai bine sacrificiile poporului nostru pentru biserica decumva nu-i-am dá si noi din partene unu equivalentu, si care altu equivalentu mai corespundietoriu decatu acel'a alu desvoltarii alu culturii morale religióse, alu acelei desvoltari morale-religióse care face puterea si fericirea vietii ori carui poporu, care este izvorulu binelui popóreloru, si fara de care si cele mai frumóse drepturi ar fi numai o arama sunatóre.

Am atinsu acéstea Dloru deputati nu ca dóra nu v'ar fi si Dvóstra totu asia de cunoscute cá si mie, ci pentrucà se am mai multu motivu a ve rugá ca, atentiunea ce altadata o intorcéti altoru afaceri, se binevoiti de astadata a o consacrá mai multu cestiunii de cultura a poporului nostru ce trebue se ne preocupe pre toti mai pre susu de tóte, la cea ce Ve-ti

fi rogati specialu si din partea Consistoriului nostru, càci in timpurile si imprejurarile de astadi ori ce intardiere si omissiune pe acestu terenu, aduce dauna irreparabila pentru poporulu nostru ca si pentru noi.

Cele ulteriòre incredintiandu-le intielepciunei Dvóstre, si asia rogandu ceriulu se binecuvinte lucrarile nóstre, dechiaru sessiunea ordinaria a sinodului nostru eparchiulu pentru anulu 1883 de deschisa.

Nr. 2 Presidiulu presinta repórtele consistóreloru plenarie din Aradu si Oradea-mare, cari

Se transpunu la comisiunea organisatória.

Nr. 3. Se presinta repórtele senateloru strînsu bisericesci dela consistóriele din Aradu si Oradea-mare,

Se transpunu la comisiunea bisericésca.

Nr. 4. Se presinta repórtele senateloru scolari dela consistóriele din Aradu si Oradea-mare,

Se transpunu la comisiunea scolara.

Nr. 5. Se presinta repórtele senateloru epitropesci dela ambele consistórie, si

Se transpunu la comisiunea epitropésca.

Nr. 6. Se presinta proiectulu delegatiuniloru sinódeloru eparchiali din Aradu si Caransebesiu relativu la chei'a si modalitatea impartirei fonduriloru comune,

Se transpune la comisiunea fonduriloru comune.

Nr. 7. Se presinta reportulu comitetului „fundatiunei Elena Ghiba Birta,"

Se transpune la comisiunea epitropésca.

Nr. 8. Se presinta actele referitórie la alegerea aloru trei deputati non alesi — anume: a) alui Atanasiu Mera, alesu in cerculu preotiescu alu Siriei in urm'a reposarei fostului deputatu Constantinu P. Aindanu, b) alui Dimitrie Boneiu, alesu in cerculu mirenescu din Chisineu in urm'a reposarii fostului deputatu Alesiu Popoviciu; si c) alui Dr. Iosifu Galu, alesu in cerculu mirenescu din Chise-

teu, in urm'a renunciarei dela mandatu a deputatului de pana acuma Damianu Dragonescu.

Se transpunu comissiunei verificatórie.

Nr. 9. Se presinta scrisórea deputatului Petru Oprisiu, prin carea si cere concediu de absentare dela sinodu,

Se transpune la comisiunea petitiunaria.

Nr. 10. Rogarea comunei bisericesci Tinc'a din protopresbiteratulu Oradei-mari, pentru d'a se sistemisá unu ajutoriu anualu dela diecesa pentru sustienerea preotului — invetatoriu de acolo,

Se transpune la comisiunea petitiunaria.

Nr. 11. Rogarea studintelui de filosofia in Viena, Vasiliu Goldisiu stipendistu alu diecesei, pentru imbunirea stipendiului seu,

Se transpune la comisiunea petitiunaria.

Nr. 12. Rogarea comunei bisericesci Spurcani, din protopresbiteratulu Luncei, pentru unu ajutoriu la repararea bisericei,

Se transpune la comisiunea petitiunaria.

Nr. 13. Rogarea comunei bisericesci Dêrnisióra, pentru unu ajutoriu de 100 fl. la repararea bisericei,

Se transpune la comissiunea petitiunaria.

Nr. 14. Rogarea comunei bisericesci Mezö-Peterdu, pentru ajutoriu la zidirea unei biserici nóue,

Se transpune la comissiunea petitiunaria.

Nr. 15. Rogarea comunei bisericesci Cuzapu din protopresbiteratulu Luncei, pentru unu ajutoriu la terminarea edificiului scólei,

Se transpune la comissiunea petitiunara.

Nr. 16. Rogarea comunei bisericesci Ciuhoiu din protopresbiteratulu Luncei, pentru unu ajutoriu la zidirea bisericei,

Se transpune la comissiunea petitiunaria.

Nr. 17. Rogarea invetiatoriului Mironu Stiube, pentru a se investigá nedreptatile ce-i sar fi causatu din partea inspectoriului scolariu Iosifu Pintié,

Se transpune la comissiunea scolara.

Nr. 18. Rogarea invetiatoriului din Halmagielu, Alesandru Popescu pentru a-i se acordá unu ajutoriu la dotatiunea sa,

Se transpune la comissiunea petitiunaria.

Nr. 19. Rogarea preotului Ioanu Lazeu d'a-i se acordá unu ajutoriu pentru administrarea parochiei Spureani in protopresbiteratulu Luncei,

Se transpune la comissiunea petitiunaria.

Nr. 20. Rogarea preotului Petru Anc'a d'a i se votá o remuneratiune pentru implinirea sarcinei de catichisatiune la institutele de invetiamentu din Timisióra,

Se transpune la comissiunea scolara.

Nr. 21. Rogarea protosincelui Iosifu Goldisiu d'a i se votá o suma de 100 fl. la anu pentru catichisarea si propunerea limbei romane la scól'a reala din Aradu,

Se transpune la comissiunea scolara.

Nr. 22. Ialb'a preotului Nicolau Petrescu din Remetea in protopresviteratulu Timisiorii contra preotului colegu alu seu Georgiu Chiriti'a,

Se transpune la comissiunea bisericésca.

Nr. 23. Plansórea primariului communalu Ioanu Jicutia din Remetea contra preotului Georgiu Chiritia, pentrucá prin negrijirea lui s'ar fi daunatu fondulu scolariu cu 232 fl. 66 cr. si 30 chible de grâu,

Se transpune la comissiunea bisericésca.

Nr. 24. Constatându se ca comissiunea verificatória este impedicata in lucrarea sa, de órece duoi membrii ai ei si anume: Vasiliu Papp si Sigismundu Popoviciu inca n'au sositu,

Sinodulu intregesce acea comisiune, cu Petru Chirilescu si Georgiu Feieru.

Nr. 25. Ne mai fiindu altu obiectu la ordinea dilei, siedinti'a se ridica si cea procsima se anuncia pe diu'a urmatória la 5 óre dupa médiadi.

Protocolulu de facia sa cetitu si autenticatu in siedinti'a a II dela 25 Aprile (7 Maiu 1883).

Ioanu Metianu, *m. p.* *Constantinu Gurbanu m, p.*
Episcopu. notariu.

Siedinti'a II.

s'a tienutu la 25. Aprile, (7. Maiu), 1883.

Presiedinte: Prea Sânti'a Sa Domnulu Episcopu. Notariu: *Augustinu Hamsea.*

Nr. 26. Se cetesce protocolulu siedintiei prime tienute in 24 Aprile, si

Se autentica.

Nr. 27. Se presinta socotile epitropiei fonduriloru comune,

Se transpunu la comissiunea fonduriloru comune.

Nr. 28. Se presinta rogarea deputatului Vasiliu Papp pentru concediu pe sessiunea actuala,

Concediulu cerutu se acórda.

Nr. 29. Se presinta rogarea deputatului Eli'a Moga, pentru concediu pe sessiunea actuala,

Concediulu cerutu se acórda.

Nr. 30. Se presinta rogarea deputatului Dionisiu Poenariu pentru concediu pe sessiunea actuala,

Concediulu cerutu se acórda.

Nr. 31. Se presinta rogarea comunei bisericesci Miniadu pentru unu ajutoriu la repararea bisericei,

Se transpune la comisiunea petitiunaria.

Nr. 32. Se presinta rogarea mai multoru poporeni din comun'a Remetea, pentru a li se concede se tréca din parochi'a preotului Nicolau Petrescu in a preotului Georgiu Chiriti'a,

Se transpune la comissiunea petitiunaria.

Nr. 33. Se presinta rogarea deputatului Meletiu Dreghiciu pentru concediu pe sessiunea actuala,

Concediulu cerutu se acórda.

Nr. 34. Se presinta rogarea advocatului si defensorelui dela scaunulu protopresbiteralu alu Timisiorii Stefanu Adamu, de a i-se asemná o remuneratiune de 150 fl. v. a. votata de sinodulu protopresbiteralu alu Timisiorii pentru serviciele facute in timpu de 10 ani ca defensoru scaunalu,

Se transpune la comisiunea petitiunaria.

Nr. 35. Se presinta rogarea deputatului Dr. Eugeniu Mocioni, pentru concediu pe sessiunea actuala,

Concediulu cerutu se acórda.

Nr. 36. Se presinta rogarea comunei bisericesci Diosigu pentru ajutoriu la repararea turnului bisericei,

Se transpune la comisiunea petitiunaria.

Nr. 37. La ordinea dilei este reportulu comissiunei verificatorie, carea prin referintele seu Paulu Rotariu propune, verificarea deputatului mireanu Dr. Iosifu Galu, alesu in cerculu electoralu alu Chiseteului, ce'a-ce,

Sinodulu primesce si deputatulu numitu se dechiara de verificatu.

Nr. 38. Comissiunea propune verificarea deputatului mirénu Demetriu Bonciu, alesu in cerculu electoralu alu Chisineului,

Sinodulu primesce si-lu dechiara de verificatu.

Nr. 39. Comisiunea verificatória constatandu, cà in actulu de alegere din cerculu Siriei a aflatu unele erori si anume, cà in protocolulu de alegere nu este anumitu nici loculu, unde s'a tinutu alegerea, nici cerculu pentru carele s'a tienutu, propune a nu se verificá alesulu Atanasiu Mera: Deputatulu I. P. Dessénu aserându ca defeptele aretate in protocolu, sar fi intregitu in credentionalulu alesului, face contra propunere pentru verificarea alesului,

Sinodulu primesce contra propunerea deputatului

Desseanu si pe alesulu Atanasiu Mera 'lu decliara de verificatu.

Nr. 40. Se pune la ordine alegerea unei comissiuni juridice, in numeru de 18,

Sinodulu alege in aceea comissiune pre : Ieroteiu Belesiu, Ioanu Tieranu si Georgiu Cratiunescu din cleru, ér dintre mireni pre Vicentiu Babesiu, Ioanu Popoviciu Desseanu, Lazaru Ionescu, Dr. Iosifu Galu, Vasiliu Pagub'a, Paulu Rotariu, Nicolau Zigre, Mircea V. Stanescu, Demetriu Bonciu, Dr. Nicolau Oncu, Iosifu Botto, Ioanu Belesiu, Georgiu Feieru, Georgiu Dringau si Georgiu Lazaru.

Nr. 41. Deputatulu Vasiliu Mangra propune a-se intregí locurile vacante din unele comissiuni prin deputatii nou alesi,

Sinodulu primesce, si alege in comissiunea epitropésca pre Demetriu Bonciu ; in cea scolara pre Atanasiu Mera, ér in cea bisericésca pre Dr. Iosifu Galu, ér in vederea cà, in comissiunea ultima numai trei membri suntu presenti se mai alegu Teodoru Fasie, Traianu Barzu si Teodoru Lazaru.

Nr. 42. La ordinea dilei se pune reportulu comissiunei epitropesci, carea prin referintele seu Ioanu Belesiu, aréta ca : Senatulu epitropescu din Oradea-mare in decursulu anului 1882 a tienutu 6 siedintie. in cari sau pertractatu si resolvitu 121. obiecte,

Sinodulu primesce aceste spre scire.

Nr. 43. Cu privire la punctulu 2 din numitulu reportu, din carele se vede, ca din contribuirile eparchiale restante de 10.111 fl. 86. s'au incassatu in decursulu anului 1882, sum'a de 152 fl. 04 cr. ér din contribuirile eiectate pre anulu 1882 in suma de 1490 fl. 60 cr. s'au incassatu 811 fl. 39 cr. remanendu astfeliu din competinti'a pre anulu 1882 o restantia in suma de 679 fl. 22 cr. ér din contribuirile de pre anii precedinti suma de 9959 fl. 83 cr. v. a.

Sinodulu decide a-se luá la cunoscintia.

Nr. 44. Punctulu 3 din reportulu consistorialu, din carele se vede ca in decursulu anului 1882 s'au incassatu in tacsele de 50 cr. dela cununii sum'a de 279 fl. 50 cr. èr celelalte cununii au fostu dispensate dela solvirea acestei tacse din caus'a seraciei, la propunerea comissiunei,

Se ié la cunoscintia.

Nr. 45. Punctulu 4 din reportulu Consistoriului, referitoriu la decisulu sinodalu din anutu trecutu Nr. prot. 224 din carele se constata, ca provocandu-se protopreblterulu Simeonu Bica a administrá sumele incassate de densulu in contriburile eparchiali de pre anii precediuti, si ne satisfacéndu acelei provocari in terminulu prefiptu, Senatulu epitropescu a secuestratu competenti'a de biru a numitului protopresbiteru, si acea competintia se incasséza acum prin presidiulu Consistoriului in cont'a baniloru oficiosi incasati dar ne administrati de numitulu protopresbiteru, si ca totdeodata s'a dispusu cele necesarie pentru a-se intentá contra densului procesu disciplinariu, la propunerea comissiunei,

Se ié la cunoscintia.

Nr. 46. Punctulu 5 din reportulu consistorialu, referitoriu la conclusulu sinodalu din anulu trecutu Nr. prot. 203. din carele se vede, cà s'a dispusu efeptuirea liquidarii capitaleloru bisericesci pana la finea anului 1882. dar din caus'a dificultatiloru intimpinate, ace'a s'au pututu efeptui numai in protopresviteratulu Belinlui; èr in celelalte protopresviterate se spéra a-se terminá numai cu finea anului curinte; de asemine, cà in caus'a liquidarii, asecurarii si administrarii averiloru bisericesci, pentru mai bun'a orientare a organeloru competinte, cu provocare la normativulu consistorialu, aprobatu de sinodulu din 1878. s'a emisu sub Nr. 1229/1882, unu cercularia, prin care s'au datu inviatiunile necesarii pentru administrarea baniloru bisericesci, la propunerea comisiunei,

Sinodulu ié la cunoscintia.

Nr. 47. Punctulu 6 din reportulu sus provocatu,

Sinodulu decide a-se tiené in suspenso si a-se pertractá deodata cu reportulu Consistoriului aradanu.

Nr. 48. Punctulu 7 din reportulu Consistoriului, referitoriu la incassarea sidocsiei episcopesci, din carele se vede, cà in sidocsia s'a incassatu sum'a de 633 fl. 14 cr. si astfeliu a remasu o restantia in suma de 382 fl. 90 cr., la propunerea comissiunei

Sinodulu 'lu ié la cunoscintia cu acelu adausu, ca consistoriulu sè se nisue a incassá si restantiele.

Nr. 49. Punctulu 8 din reportulu consistorialu referitoriu la portarea tasuriloru 2 si 3 in tóte bisericele, in urma carei'a s'au adunatu si administratu aici suma de 83 fl. 8 cr.

Se ié la cunoscintia.

Nr. 50. Punctulu 9 din reportulu consistoriului, in carele se aréta, cà din 284 socoti bisericesci s'au substernutu Consistoriului spre revisiuire 274 din cari revedindu-se s'au aprobatu 257, ér 16 s'au restituitu comuneloru respective spre rectificare, la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 51. Punctulu 10 din reportulu consistoriului, referitoriu la starea fondatiuniloru bisericesci si scolarie de sub jurisdictiunea Consistoriului oradanu, din carele se vede ca:

a) fondatiunea *Zsigaiana* posiede in edificiulu apartienatoriu 40,000 fl. in bani .	2306 fl.	94	cr.
b) fond. *Fauru* in bani . .	1400 fl.	—	cr.
c) fond. *Ros'a* in bani . . .	840 „	—	„
d) fond. *Takácsy* in bani . .	800 „	—	„
e) fond. *Papp* in bani . . .	200 „	—	„
f) fond. *Cassei de pastrare* din Orade in bani	895 „	—	„
g) fond. *Gavrilu Fauru* in bani .	600 „	90	„
h) fond. *Dem. Lec'a* in bani . .	400 „	—	„
i) fond. *Cont. Petronela Csáky* in bani	1500 „	—	„
k) fond. *Contelui Ant. Csáky* in bani	200 „	—	„
l) fond. *Ioanu Pintea* senioru .	1164 „	—	„
m) fond. *Gavrilu Venteru, Cornitielu*	40 „	—	„
n) fond. *Gavrilu Venteru, Valea mare*	40 „	—	„
o) fond. *Zsigaiana* din Beiusiu			

in edificiu	3028 fl. 50 cr.
in bani	3303 fl. 60 cr.
in fine fondulu *tenerimei gr. or. din Beiusiu*	4515 fl. 35 cr.

la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia, si Consistoriulu se aviséza totdeodata ca sumele imprumutate din fondatiunea Gavrilu Venteru se le intabuleze pre realitatile debitoriloru, si se faca revisiune esacta a documinteloru de valóre referitórie la fondulu de sus conform conclusului sinodalu de sub Nru 182/1881 alinea ultima, ér despre resultatu se reporteze la procsim'a sessiune sinodala.

Nr. 52. Punctulu 11 din reportulu consistorialu, referitoriu la conclusulu sinodalu de sub Nr. 206/1882, din carele se vede, cà Consistoriulu a provocatu senatulu administrationalu alu fundatiunei Zsigaiane din Oradea-mare, se substérna socotile acelei fondatiuni, dar acelu senatu a substernutu numai socotile pre anii 1878/9, si 1879/80, care s'a si transpusu Consistoriului aradanu spre revisiune, ér pentru procurarea socotiloru de pe anii 1880/81 si 1881/82, facia de fostulu manipulante Nicolau Diamandi s'au luatu dispositiunile necesarie spre a-se procurá din oficiu, la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 53. Cu privire la punctulu 13 din reportulu comissiunei in carele aréta, cà censurandu socotile Consistoriului oradanu pe anulu 1882, le-a aflatu in ordine, la propunerea comissiunei

Sinodulu apróba acele socoti si da absolutoriu Consistoriului oradanu pe anulu 1882.

Nr. 54. Cu privire la punctele 12 si 14 din reportulu Consistoriului oradanu

Sinodulu decide a-se tienė in suspenso si a-se pertractá deodata cu reportulu senatului epitropescu din Aradu.

Protocolulu de facia s'a cetitu si autenticatu in siedinti'a sinod. a III tienuta la 26. Aprile 1883.

D. c. m. s.

Ioanu Metianu, *m. p.* Episcopu.

Augustin Hamsea, m. p. notariu.

Siedinti'a III.

s'a tienutu la 26. Aprile (8. Maiu), 1883.

Presiedinte: Prea Sânti'a Sa Dlu Episcopu *Ioanu Metianu.*
Notariu: *Georgiu Lazaru.*

Nr. 55. Se cetesce protocolulu siedintiei precedinte, si

Se autentica.

Nr. 56. Se presinta telegram'a Présantiei Sale Dlui Episcopu alu Caransebesiului prin carea face cunoscutu, cà Sinodulu de acolo pertractandu proiectulu delegatiunei pentru staverirea cheiei si modalitatii de impartire a fonduriloru comune, la primitu neschimbatu.

Se transpune comissiunei fonduriloru comune.

Nr. 57. Se presinta petitiunea deputatului sinodalu E. Andreescu, pentru concediare dela sessiunea sinodala de estimpu.

Se transpune comissiunei petitiunaria.

Nr. 58. Se presinta petitiunea invetiatoriului Petru Bozganu din Mândrulocu, pentru unu ajutoriu din fondulu invetiatoriloru scapatati,

Se transpune la comissiunea petitiunaria.

Nr. 59. Se presinta petitiunea locuitoriloru din Ohabalunga, cott. Carasiu-Severin, pentru ajutoriu la repararea bisericei,

Se transpune comissiunei petitiunaria.

Nr. 60. Se presinta petitiunea comitetului parochialu din Budintiu, pentru ajutoriu pe sém'a scólei,

Se transpune comissiunei petitiunarie.

Nr. 61. Se presinta conclusulu sinodului protopopescu din Chisineu adusu in urmarea decisului sinodale Nr. 195 1882. cu privire la parochi'a protopresviterala din Chisineu

Se transpune la comissiunea organisatória.

Nr. 62. Se presinta conclusulu congresului nostru nationalu bisericescu din 16/28. Octomvre 1881. Nr. 186. prin care s'a decretatu unu normativu pentru aplicarea uniforma a §-lui 53. din Statutulu Organicu, relativu la alegerea de protopresviteru.

Se transpune comissiunei organisatórie.

Nr. 63. Se presinta conclusele congresuali din anulu 1881. Nr. 111. 112. 113. 128 si 129. referitórie la aroundarea protopopiateloru.

Se transpune comissiunei organisatórie.

Nr. 64. Se presinta proiectulu de regulamentu despre eserciarea controlei bisericesci asupra administrarei si manipularei fundatiunei Elen'a Ghib'a Birta,

Se transpune comissiunei organisatórie.

Nr. 65. La ordinea dilei fiindu reportulu comissiunei scolarie, reportorulu Paulu Gavrilete, arata ca, cu procurarea documintelorु relative la pamenturile invetiatoresci, Consistoriulu conform decisului sinodalu din anulu 1882. Nrulu 100. au insarcinatu pe fisculu seu Ioan P. Desseanu, carele inca nu a incheiatu opera din cestiune, deci comisiunea propune si sinodulu primesce:

Consistoriulu este avisatu ca din anu in anu se arete sinodului stadiulu in care a ajunsu caus'a culegerii documintelorु relative la pamenturile invetiatoresci, adeca sè se arete in totu anulu resultatulu obtinutu, in decursulu acelui anu fara a asceptá incheiarea lucrului.

Nr. 66. Ca privire la decisulu sinodalu din anulu trecutu de sub Nr. 102 referitoriu la scóla din Sinsianovetiu, reportéza Consistoriulu ca Ministeriulu n'a cedatu intravilanulu scolei, din care incidinte Consistoriulu a predatu caus'a advocatului Rotariu spre inprocesuare,

Se ié la cunoscintia.

Nr. 67. Relativu la decisulu sinodalu enuntiatu sub Nrulu 103. 1882. prin care Consistoriulu aréta cà sa tienutu si in tómn'a trecuta conferintie invetiatoresci-preotiesci cu resultate inbucuratórie — comissiunea propune,

Reportulu luandu-se spre sciintia, conferintiele preotiesci-invetiatoresci sè se tiena si pre viitoriu.

Nr. 68. Cu privire totu la Nru 103. 1882. prin care Consistoriulu reportéza, cà in feriile trecute fiindu érasi cursu de limb'a magiara arangiatu de catra statu, — nu sa potutu tiené conferintie invetiatoresci, — dar sa tienutu cursu supletoriu de mai multe dile cu acei invetiatori, cari la essaminele trecute nu au produsu cu scolarii loru calculi suficienti, sau daca au si produsu, se asceptá dela densii mai multu, comissiunea propune si sinodulu primesce, cà:

conferintiele invetiatoresci sè se tiena si in feriile mari prin urmare Consistoriulu se nisuésca la acésta in câtu voru permite cercumstantiele din caus'a cursului de limb'a magiara — totodata propune, cà tienerea unui cursu supletoriu de celu putienu 6 dile, — la care se fie deobligati a participá toti acei invetiatori, cari in anulu scolasticu curinte nu voru fi potutu produce sporiu deajunsu, — e neaparatu de lipsa.

Nr. 69. Referitoriu la reactivarea scólei de fetitie din Siri'a care din caus'a multeloru schimbari ce s'au intemplatu in conducerea acestui protopopiatu, reactivarea mai timpuria au fostu impedecata comisiunea propune, si sinodulu primesce:

Avend acum acestu protopresbiteratu pre conducetoriulu seu, consistoriulu se continue nisuintiele sale pentru redeschiderea scólei de fete din Siri'a.

Nr. 70 In privinti'a decisului de sub Nr. 105 din a. tr. de a se escrie concursu pentru cartile de scóla, ce inse din lips'a medilóceloru pana acum nu s'a intemplatu, comisiunea propune si sinodulu primesce:

Ca sumele provediute in bugetu pentru premierea de carti scolastice déca ele intrunu anu nau potutu fi date menitinnei loru, sè se administredie separatu remanendu ulteriorminte disponibile comisiunei anchetarie scolare, éra acést'a se fie indreptatita a premiá nu numai carti bune intrate la concursu ci in lipsa de atari si alte asemenea carti scolastice bune aparute in diecesa.

Nr. 71. In privinti'a corurilorn, a bibliotecilorn poporale si a propagarii temperantiei se primesce:

Ca consistorulu se compuna câtu mai scurtu si-mai chiar trei regulaminte si anume:

Unulu pentru coruri, altulu pentru bibliotecile poporane cari inlocuescu intrunirile de lectura si in fine alu treilea pentru propagarea temperantiei.

Nr. 72. Referitoriu la decisulu sinodalu din anulu trecutu de sub Nr. 106 consistoriulu relationèza ca sau mai infiiintiatu corari si societati de lectura si anume: in protopopiatulu B. Comsosiului 2, in alu Timisiorii 5, in alu Borosineului 5, in alu Lipovei 2, in alu Chisineului 8, si in alu Butenilorn 4, si afara de acestea mai sunt multe in lucrare,

Sinodulu poftesce pe consistoriu se insarcine pre concernintele protopresbiteru ca dupa prealabil'a insciintiare sè se presinte in facia locului in Chiseteu in atare Dumineca seu Serbatóre si prin o cuventare acomodata si prin cetirea acestui decisu se laude pre ambii preoti Trifonu si Luciann Siepetiann cari sunt binemeritati pentru resultatele produse, mai departe se laude corulu pentru diliginti'a sa, si parochi'a pentru ostenelele si spesele puse pe altariulu desvoltarii culturali. Care propunere cu amandamentulu facutu de Mircea V. Stanescu, ca afara de numitii preoti sè se laude si invetiatorii din locu precum si preotii si invetiatorii din vecinatate, asemene si corurile care au

concursu la obtienerea resultatului splendidu a acelui iubileu se primesce.

Nr. 73. Cu privire la infiintiarea scólei superióre in Pecic'a-romana, conform decisului sinodalu din 1882 Nr. 108 se descopere cà consistoriulu au aprobatu infiintiarea unei scoli superióre, la propunerea comisiunei,

Se ié la cunoscintia cu placere.

Nr. 74. Referitoriu la decisulu sinodalu din anulu trecutu Nr. 121 prin care sa decisu a se remonstrá la inaltulu Ministeriu de culte contra amestecarei autoritatiloru comitatense in caus'a invetiatoriului nostru Marcusiu din Giula-magiara, — se relatéza cà inaltulu Ministeriu au recunoscutu cumca acele autoritati n'au avutu dreptu a se ingerá in caus'a de susu si le-au interdisu ori ce amestecu ulterioru, la propunerea comissiunei,

Se ié la cunoscintia cu multiemita.

Nr. 75. Ce privesce ameliorarea salarieloru invetiatoresci, consistoriulu prin mai multe circularie si-au datu tóta nisuinti'a a corespunde decisului sinodalu din 1882. Nr. 124, dara din caus'a mai multoru pedeci nu au obtienutu preste totu resultate mai remarcabili,

Consistorulu se avisédia a staruí si mai departe pentru ameliorarea starei invetiatoresci.

Nr. 76. In caus'a inmultirei si respective tranformarei edificieloru si a localitatiloru de invetiamentu din Nadabu, Zarand, Mandruloeu, Chisineu si Petirsiu conform decisului sinodalu din anulu trecutu Nr. 126 sau facutu pasii necesarii,

A se luá la cunoscintia pasii intreprinsi de Consistoriu, care se aviséza si mai departe se constringa pre numitele comune pentru efectuirea celoru necesarii.

Nr. 77. Se cetesce regulamentulu provisoriu pentru institutulu pedagogicu-teologicu compusu de consistoriulu aradanu in urmarea decisului sinodalu din 1882 Nr. 154.

Acestu proiectu fiindu voluminosu si prea momentuosu, de asta data nu se submite la desbatere,

ci tiparinduse se va impartí pre langa protocolulu sinodalu tuturoru deputatiloru spre studiare pana la sessiunea din anulu viitoriu, cand se va presentá de nou sinodului spre desbatere si decidere impreuna cu observarile ulteriore a le consistoriului si corpului profesoralu, autorisanduse consistoriulu si pana atunci a-lu sustiné ca provisoriu.

Nr. 78. Se reportéza ca consistoriulu au avutu unu casu neplacutu cu inspectorele regescu de scóle din comitatulu aradului, care din motivulu ca n'a fostu invitatu la essamele de cualificatiune cu privire la limb'a magaiara, ni-au delatatu la ministeriu amenintiandu si inchiderea preparandiei. Consistoriulu au respunsu Ministeriului de culte dara pana acuma nu au capetatu nici unu rescrisu,

Se apróba pasii intreprinsi de consistoriu.

Nr. 79. Relativu la clasificarea statiuniloru invetiatoresci la propunerea consistoriului se enuntia:

Pentru statiunele invetiatoresci de clasa a III. salariu anualu 300 fl. Pentru statiuni invetiatoresci de clasa II salariu anualu 400 fl.

Pentru statiuni invetiatoresci de clasa I salariu anualu sum'a ce trece peste 400 fl. avendu a se computá in sumele amintite tóte emolumintele din concursu.

Nr. 80. In privinti'a cualificatiunei recurintiloru pentru statiunile invetiatoresci comisiunea propune:

La statiuni de clasa 3-a se indreptatiescu a recurge toti preparandii absoluti si cu testimoniu de cualificaciune.

La statiuni de clasa a 2-a se recere dela recurenti testimoniu preparandialu cu eminentia si de cualificatiune cu calcululu dinstinsu. — La statiunea de clasa 1 au dreptu a recurge acei individi cari au testimoniu preparandialu cu eminentia, de cualificatiune distinsu si au absolvatu barem patru clase gimnasiale reali séu civili.

In lips'a de clasele amintite potu fi admisi la statiuni de clase superióre, acei invetiatori cari sau distinsu prin edarea de vre-unu opu bunu pedagogico-didacticu, séu popularu, séu prin servitie bune indelungate. Apretiarea supliceloru de admitere cade in competinti'a senatului scolaru alu Consistoriului.

Nr. 81. Relativu la ordinatiunea ministeriului de culte Nr. 10370 din a. c. prin care se recomenda consistoriului a infiintià cursulu alu patralea de preparandia comisiunea propune, si sinodulu primesce:

Cursurile preparandiali pedagogice se inmultiescu la patru ani, si consistoriulu se avisédia ca, cu inceputulu anului scolariu 1883/4 sè se deschida si cursulu alu 4-lea avendu in contielegere cu comisiunea anchetaria, a se ingrigí atâtu despre program'a studiiloru, câtu si despre recerutele poteri didactice, éra in bugetu a se provedé spesele necesarii.

Nr. 82. Cu privire la reportulu consistorialu prin care recomenda sinodului ca pentru ajutorarea invetiatoriloru mai slabu dotati, si a scóleloru din comunele mai serace,

Se votéza o subventiune pana la 2000 fl. v. a. ce se trece in bugetu.

Nr. 83. Conform decisului sinodalu din anulu trecutu Nr. 241. pentru de a-se esmite pe langa persón'a inspectorelui de scóle si unu invetiatoriu practicu la essamine,

Comissiunea propune a-se luá la cunoscintia dispusetiunea consistoriului din anulu trecutu, ér pre anulu curinte scolasticu sè se esecute decisulu sinodalu de sub Nr. 241. 1882.

Nr. 84. Cu privire la decisulu sinodalu din anulu trecutu de sub Nr. 153. prin care se autoriséza consistoriulu cu modalitatea infiintiarii unui gimnasiu, comissiunea propune si sinodulu primesce:

A se sustiené si mai departe autorisatiunea data Prea Santici Sale Domnului Episcopu si consistoriului

pentru de a aflá medilócele necesarii la infiintiarea acelui gimnasiu.

Nr. 85. Reportulu cà in anulu trecutu au facutu essamenulu de cualificatiune 28, éra cursulu preparandialu l'au absolvitu 38 de insi,

Se ié spre scire.

Nr. 86. Reportulu cà in decursulu anului acestuia sunt 83 de insi in preparandia, si anume in cursulu primu 31, in cursulu alu II-lea 28, si in cursulu alu III-lea 24, éra eleve ca privatiste sunt inscrise 24 dintre cari in cursulu I sunt 15, in cursulu II 7, éra in cursulu III 2.

Se ié la cunoscintia.

Nr. 87. Reportulu cà elevi obligati la scól'a cuotidiana sunt . . . . . 14.853 barb.
13.123 fem.

Sum'a: 27.976

dintre cari au cercetatu scól'a . . 7.201 barb.
3.593 fem.

Sum'a: 10.794

La scól'a de repetitiune sunt deobligati 6.992 barb.
6.223 fem.

Sum'a: 13.215

dintre acesti'a au cercetatu scól'a . 466 barb.
329 fem.

Sum'a: 795

Se ié spre scire.

Nr. 88. Cu privire la reportulu comissiunei anchetarie,

Sinodulu ié la cunoscintia activitatea acestei comissiuni, insarcinandu-se totodata se functiuneze si pe viitoriu conform concluseloru sinodale de pana aci.

Nr. 89. Urmandu reportulu senatului scolariu Oradan referitoriu la activitatea acelui consistoriu ca senatu de scóle; ca in cursulu anului trecutu sau tienutu 11 siedintie in care s'au pertractatu 209 obiecte, ér ca foru judetialu au pertractatu 11 cause disciplinarie;

Se ié la cunoscintia.

Nr. 90. Aretarea ca districtulu acelui consistoriu e impartitu in 8 inspectorate cu 282 comune bisericesci cu 154.907 suflete din care prunci obligati la scól'a cuotidiana se afla de genu barbatescu . . . 6571
de genu femeescu 5941

Sum'a : . 12502

ér prunci deobligati la scól'a de repetitiune de genu barbatescu 3224
de genu femeescu 2939

cu totulu . 6163

dintre cari au cercetatu scól'a de gen. barb. 455
de genu femeescu 361

Sum'a : . 816

mai incolo ca in districtulu acelui consistoriu ar fi si unele scoli defectuóse si o lipsa simtita de invetiatori,

Se ié spre scire cu acea : ca consistoriulu se nisuésca pentru delaturarea tuturoru defecteloru, pe cale ce i-se va aretá mai corespunzetóre.

Nr. 91. Aretarea consistoriului ca asessorele referinte Petru Suciu in decursulu anului au visitatu 87 de scoli, si au nisuitu nemedilocitu a delaturá defectele aflate,

Se ié la cunoscintia, poftindu-se consistoriulu a continuá cercetarea tuturoru scóleloru apartienatóre la acelu districtu.

Nr. 92. Cu referintia la acea parte a reportului consistorialu in care se arata resultatulu essamenului semestrului alu II. din anulu trecutu,

Luandu-se la scire se indruma consistoriulu ca in viitoriu se constringa pe inspectorii scolari la regulat'a trimitere a dateloru, spre a poté face reportu esactu despre tóte essaminele de pe teritoriulu seu.

Nr. 93. In legatura cu punctulu precedinte se arata ca tinerimea studiósa ce se afla la scólele medii de alta confessiune si de statu anume :

a) In Oradea-mare la gimnasiulü superioru in anulu scolasticu 1881/2 au fostu supusi catechisarei 43, teneri, la scól'a reala de statu 3 teneri la scólele normali 33.

tineri, intre acestia sunt de partea barbatésca 20. de femeésca 13.

b) In Beiusiu la gimnasiulu superioru 94 teneri, la scólele normali 34. la olalta 128 de teneri.

c) In Dobretinu la gimnasiulu superioru 7 teneri.

d) In Salonta-mare la gimnasiulu inferioru 15 scolari, la scólele normali 12.

Considerandu inse ca la gimnasiulu superioru de Beiusiu apoi la scólele normali si la scólele de fetitie de acolo se afla unu numeru insemnatu de teneri si tenere de religiunea ortodoxa, ér protopopulu actualu in Beiusiu fiindu totodata si inspectoru de scóle precum si parochu, pre langa tóta nisuinti'a si bunavointi'a nu póte tienó catechisarea cu corectitate, in interesulu catechisarii corecte propune ca sè se sistemisedie o catedra de catechetu si se i-se voteze unu salariu corespundietoriu din fondulu instructiunei.

Datele referitórie la numerulu tineriloru nostri dela amintitele scoli si modulu catechisarii se ié spre scire, ér in cât pentru instituirea unui postu de catechetu in Beiusiu, indruma consistoriulu oradanu a face o propunere separata la sinodulu viitoriu, dar si pana atunci se faca cele de lipsa pentru catechisarea tenerimei din Beiusiu, prin vreunulu dintre preotii nostri din apropiare.

Acestu protocolu sa cetitu si autentioatu in siedinti'a sinodala a IX-a tienuta la 30. Aprile, (12. Maiu), 1883.

D. c. m. s.

Ioanu Metianu, *m, p,* Episcopu.

Georgiu Lazaru, m, p, notariu.

Siedinti'a IV.

s'a tienutu la 27. Aprilie, (6. Maiu), 1883.

sub presidiulu Prea Sântiei Sale Domnului Episcopu diecesanu *Ioanu Metianu.* Notariu: *Mihaiu Veliciu.*

Nr. 94. Presidiulu presinta rogarea comunei bisericesci Ving'a pentru indeplinirea parochiei vacante de acolo,

Se transpune la comissiunea bisericésca.

Nr. 95. Rogarea lui Vasilie Mangra, directoru substitutu la institutulu pedagogico-teologicu pentru unu ajutoriu de 400 fl. v. a. sub titlu retributiune pentru conducerea afaceriloru directiunei in decursu de doi ani,

Se transpune la comissiunea scolara.

Nr. 96. Rogarea mai multoru locuitori din Siclau, pentru cá sessiunea de pamentu parochialu de acolo, trecuta deja in posesiunea fondului preotiescu, se li se predee spre folosire in 5 ani — in favórea reinnoirii bisericei,

Se transpune comissiunei petitiunarie.

Nr. 97. Se presinta pentru aprobare statutele fondului preotiescu din dieces'a romana gr. or. a Aradului pentru ajutorarea si dotarea preotiloru si ajutorarea veduveloru si orfaniloru loru,

Se transpunu comissiunei organisatórie.

Nr. 98. Deputatulu mirénu Ioan Popu cere, éra sinodulu

i-acórda unu concediu de 5 dile.

Nr. 99. Prea Sânti'a S'a Dlu Episcopu diecesanu aréta sinodului, ca dorindu a infiintiá unu seminariu diecesanu, in vederea multeloru neajunse ale diecesei, au recursu la marinimitatea Dnei baronese de Sina, rugandu-o se doneze, ori se cedeze diecesei pre langa unu pretiu mai moderatu, casele din stradele „Sina“ si „Paunu“ spre scopulu aretatu,

La acea rogare a respunsu directorele consiliului administrativu alu bunuriloru „Sina“ sub 2 maiu a. c. st. n. ca acea casa n'ar fi de vindiare, dar in vederea scopului maretiu, si in interesulu santei nóstre biserici crede, ca Excelenti'a Ei, Dna baronésa de Sina va cede póte chiar in daru 1000° □ din proprietatea sa din strad'a „Sina“ déca sinodulu nostru va dechiará la protocolu, ca parcel'a donata nu o va intrebuintiá nici cand spre alte scopuri, decât pentru unu seminariu, séu altu aseminea institutu diecesanu,

Sinodulu ié la cunoscintia comunicatulu acest'a alu

Preasantiei Sale cu mare multiamita si facia de Preasanti'a Sa, si facia de Excelenti'a ei Dna baronésa de Sina, si dechiara ca teritoriulu ce i-se va doná, nu-lu va intrebuintiá de cât pentru unu institutu de educatiune pe sém'a acestei diecese.

Nr. 100 Urméza la ordinea dilei reportulu comisiunei scolare, care prin reportoriulu seu Paulu Gaviletto cu privire la punctulu 4 din reportulu senatului de scóle dela Orade, din care se vede ca consistoriulu a insarcinatu pre inspectorii scolari, cá se nisuésca a luminá si induplicá tinerimea mai inaintata in invetiaturile elementarie pregatitórie spre a intrá in institutulu pedagogicu punendu acelora in prospectu inlesnirea traiului in alumneulu diecesanu, — propune, éra

Sinodulu primesce a se luá spre scire.

Nr. 101. S'au insinuatu la esamenu de calificatiune invetiatorésca 5 invetiatori, dintre cari trei au obtienutu esamenulu cu succesu bunu, éra doi s'au reiciatu.

In necsu cu acést'a, consistoriulu din Orade aréta, ca Innaltulu Ministeriu reg. de culte si invetiamentu, prin rescriptulu seu de datulu 1. Martie 1883 Nr. 30024 a sistatu acelui consistoriu dreptulu de a mai tiné esamine de calificatiune invetiatorésca din motivulu ca in sensulu articlului de lege 38 ex. 1868, numai acolo s'ar poté tiené asemenea esamene, unde esistu institute preparandiali. Deci comisiunea propune si sinodulu decide:

A se luá spre scire, indrumandu-se consistoriulu din Orade a se conformá acelui a.

Nr. 102. In feriile anului trecutu s'au tienutu conferintie invetiatoresci in 3 locuri mai centrale ale districtului, éra dupa incheiarea conferintielora s'au tienutu cursuri supletórie cu invetiatorii in 3 dile, — la propunerea comisiunei

Sinodulu ié spre scire, si tienerea conferintielora si a cursurilora supletórie se recomenda si pentru viitoriu, conform conclusului luatu la reportulu consistoriului din Aradu in acestu meritu.

Nr. 103. In decursulu anului espiratu, lun'a lui Decemvre s'au tienutu conferintie preotiesci invetiatoresci cu resultatu bunu si imbucuratoriu; la ce comisiunea propune, éra

Sinodulu decide a se luá spre scire, indrumandu-se consistoriulu cá se ordineze intrunirea astoru feliu de conferintie si in viitoriu.

Nr. 104. Conform conclusului sinodalu de sub Nr. 142/882 consistoriulu a recomendatu infiintiarea reuniuniloru de cantari si infiintiarea de bibliotece,

Se indruma consistoriulu ca in contielegere cu consistoriulu din Aradu, se elaboreze unu regulamentu referitoriu la infiintiândele reuniuni in uniformitate pentru intrég'a diecesa.

Nr. 105. Participarea aloru 8 invetiatori din partile oradane la cursulu supletoriu pentru invetiarea limbei magiare

Se ié spre scire.

Nr. 106. Cu considerare la scaderile unoru scóle aretate in reportulu consistoriului

Se decide a se trece in bugetu pana la 1000 fl. pentru ajutorarea invetiatoriloru meritati din statiunile mai slabu dotate dupa teritoriulu consistoriului oradanu.

Nr. 107. Plansórea invetiatoriului din Capolna, Mironu Stiubea contra procedurei inspectorului cercualu de scóle Iosifu Pintie, pentru exactiuni, — la propunerea comissiunei,

Se transpune consistoriului din Oradea-mare spre afacere competenta.

Nr. 108. Urmandu la ordinea dilei desbaterea asupra proiectului privitoriu la cheia si modalitatea impartirei fonduriloru comune intre diecesele Aradu si Caransebesiu, elaboratu de delegatiunile esmise din partea sinodului aradanu cu decisulu adusu sub Nr. 175/882 si din partea sinodului eparchialu din Caransebesiu cu decisulu de sub Nr. 134/882, Georgiu Dringou referintele comisiunei fon-

duriloru comune, dupa ce cetesce acelu elaboratu in tot estinsulu, lu-recomenda spre a se primí in generalu, si a se luá de basa la desbaterea speciala.

Contra acestei propuneri deputatulu Vicentiu Babesiu, face urmatóri'a contrapropunere: A nu se intrá mai nainte in statorirea speciala a mesuriloru de impartire faptica, pana nu se va esoperá mai antaiu cu privintia la resolutiunea din 10 Aprilie 1872. altissim'a autorisare a epitropiei spre cederea fonduriloru.

Fiindu tempulu inaintatu, si din motivu ca s'au insinuatu mai multi deputati pentru a vorbí, continuarea desbaterii se amena pe dupa amédi la 4 óre, cand apoi deschidiendu-se siedinti'a, dupa ce Dr. G. Popa se pronuncia contra propunerii comisiunei, éra Dr. Nicolau Oncu pentru comisiune, deputatulu Paulu Rotariu face urmatóri'a propunere: Operatulu delegatiunei se dechiara de neindestulitoriu cá actu fundamentalu pentru impartirea fonduriloru, deci se reléga delegatiunei in scopu cá se studieze tóte cestiunile istorice ale fiecarui fondu, cu deosebi inse cestiunea admissibilitatii impartirei si a invoialii maestatice.

Fiind tóte propunerile de ajunsu discutate, se incheia desbaterea, si cu consensulu sinodului se pune la votu nominalu cerutu de 12 insi mai antaiu propunerea comisiunei, care s'a primescu cu 30 in contra aloru 13 voturi.

Astfeliu deci sinodulu cu 30 voturi contra 13 primesce propunerea comisiunei.

Pentru propunerea comisiunei au votatu: Ierotei Belesiu, Ioanu Belesiu, Vasilie Belesiu, Demetriu Boneiu, I. Botto, I. Buna, M. Bocsianu, Petru Chirilescu, I. Cornea, I. P. Desseanu, G. Dringou, G. Feieru, Teodoru Fasie, Ales. Filipu, Dr. I. Gallu, Ioanu Groza, Lazaru Ionescu, Teodoru Lazaru, P. Milovanu, I. Moldovanu, Davidu Nicóra, Dr. N. Oncu, V. Paguba, Sigismund Popoviciu, M. Sturza, Petru Sucin, M. Velicin, N. Zigre, Ath. Mera, V. Mangra.

Contra propunerii comisiunei au votatu: Emilu Babesiu, Vinc. Babesiu, Tr. Barzu, G. Cratiunescu, Teodoru Filipu, P. Gavrilette, Stef. Iianu, G. Lazaru,

Dr. G. Popa, P. Rotariu, M. V. Stanescu, P. Tempea, si Ioanu Tieranu.

Nr. 109. Trecêndu la desbaterea speciala, se pertractéza proiectulu din punctu in punctu, si dupa ce deputatulu Tr. Barzu la capitlulu c. I. 1. din consideratiune, ca epitropi'a mai are inca multe afaceri pendente si nelicuide, cari afaceri pretindu o lucrare intinsa si unu timpu cu multu mai indelungatu decât ce se provede in proiectulu de despartire, adeca 1. Iulie 1883; — considerandu mai departe ca epitropi'a n'are absolutoriu dupa 3 ani trecuti, si fiindca comisiunile revedietórie in acestu anu au trecutu departe peste hotarele missiunei loru, cercetandu tóte actele dela inceputulu epitropiei, se póte prevedé ca V. Sinodu din Caransebesiu nu va dá absolutoriu epitropiei nici pe 1880, in urm'a referadei comisiuni revedietórie, — care nu s'a comunicatu epitropiei spre a se respunde la observarile cuprinse in elu; si fiindca epitropi'a in intielesulu conclusului Nr. 250/882 va trebuí se respunda atât la observarile comisiunei ce a revediutu socotile din anulu 1880. cât si la observarile ce se voru face la socotile din anii 1881. 1882 si 1883, — propune: Epitropi'a fonduriloru comune se fie indrumata ca tóte afacerile ei pendente si respective nelicuide, privitóre la administratiunea fonduriloru se le termineze si respective incheie pana la fiitóri'a sessiune sinodala, ca astfeliu la cedarea si primirea fonduriloru se nu se escheze atari greutati, ce aru poté impedecá lucrarea si realisarea despartirei, éra pana atunci comisiunile revedietórie a delegatiuniloru pentru despartire se revéda socotile fonduriloru comune dupa toti anii, dupa cari epitropi'a n'a primitu absolutórie, avendu acele comisiuni conformu conclusului Nr. 250/882 a predá elaboratulu loru epitropiei pentru a respunde la observarile si gravaminele cuprinse in elu, ca in urm'a acestora sinódele se póta aduce in sessiunea venitória cu referintia la absolutórie concluse meritoriale, fiindu a se dechiará functiunea epitropiei de sistata numai dupa ce ĭ se voru estradá absolutóriele, care propunere punendu-se la votu cade; éra

Sinodulu cu maioritate de voturi primesce, fara nici o modificatiune, si in specialu proiectulu dele-

gatiunei, care ridicandu-se la valóre de conclusu, se alatura la acestu protocolu sub A).

Nr. 110. La propunerea deputatului Dr. Iosif Gallu, sinodulu dechiara cá esplicatiune (conclusu) fara alterarea unifornitatii conclusului relativu la chei'a si modalitatea impartirei fondurilorn comune cu conclusulu adusu din partea sinodului din Caransebesiu :

La p. C. 1. 2. de sine se intielege, ca déca ar obvení pedeci din locurile mai inalte, in urm'a carora epitropi'a n'ar fi indreptatita a predá averea, atunci predarea se amena pana la delaturarea pedecei; mai incolo, ca dispositiunile punctului D. se aplica si pentru casulu, cand una parte a eparchiei s'ar adnecsá altei eparchii gr. or. romane, avend a trece atunci competinti'a acestei parti din fonduri la episcopi'a, la care s'a intemplatu adnecsarea.

Nr. 111. Fiind timpulu inaintatu, siedinti'a se ridica la 8 óre sér'a, anunciandu se cea proxima pe mâne a. m. la 10 óre.

Acestu protocolu s'a cetitu si autenticatu in siedinti'a V. tienuta la 28. Aprile (10. Maiu 1883).

Ioanu Metianu, *m. p.* Episcopu. *Mihaiu Velicin, m. p.* notariu.

Siedinti'a V.

s'a tienutu la 28. Aprilie, (10. Maiu), 10 óre diminéti'a, sub presidiulu Prea Sântiei Sale Dlui Episcopu *Ioanu Metianu.* Notariu: *Ioanu Bun'a.*

Nr. 112. Se cetesce protocolulu siedintiei a IV-a si Se autentica.

Nr. 113. Se presinta conclusulu reuniunei invetiatoresci diecesane prin care s'a decisu neparticiparea la adunarea reuniunei invetiatoresci regnicolara din anulu trecutu 1882.

Se transpune la comissiunea scolara.

Nr. 114. Comissiunea esmisa sub Nr. 66. 1882, pentru elaborarea unui proiectu de regulamentu referitoriu la procedura alegerei deputatiloru sinodali eparchiali 'si presinta operatulu.

Se ié la cunoscintia decidiendu-se punerea acestui elaboratu sub desbatere in vreun'a siedintia urmatoria a sessiunei actuali.

Nr. 115. Asemine din partea comissiunei alésa prin conclusulu sinodale de sub Nr. 179. 1882, pentru revidierea regulamentului afaceriloru interne se insinua elaboratulu pregatitu.

Sinodulu decide desbaterea elaboratului presentatu in una siedintia viitoria a acestei sessiuni sinodale.

Nr. 116. Deputatulu Mihaiu Sturza, face urmatórea propunere: Sinodulu decide instituirea unei Comissiuni istorice, care insarcinandu-se cu culegerea de documinte istorice referitorie la istori'a nóstra bisericésca in generalu si in specialu la istori'a eparchiei nóstre, pe bas'a dateloru eruinde va avé a descrie istori'a diecesei nóstre, fiind indetorata a reportá in tot anulu sinodului despre activitatea s'a, ér spesele inpreunate cu procurarea documinteloru se vor acoperí din rubric'a: „speseloru neprevediute.“

Sinodulu stranspune ast'a propunere la comisiunea scolara.

Nr. 117. Deputatulu Demetriu Bonciu cu privire la cestiunea „fonduriloru comune,“ propune: Consistoriulu aradanu se insarcina, ca pana la sinodulu anului viitoriu se faca unu proiectu de normativu care va servi de basa la administrarea respective manipularea fonduriloru amintite, ér Nicolau Zigre face amandamentu: ca Consistoriulu aradanu se comunice acelu proiectu de timpuriu consistoriului oradanu pentru alu insotí cu posibilele sale observatiuni pana la sesiunea viitóre sinodala; care propunere si amandamentu inbinate:

Sinodulu le primesce si ridica la valóre de conclusu.

Nr. 118. Emericu B. Stanescu: din consideratiune, ca prevediut'a despartire a fonduriloru comune va reclamá

dela Senatulu consist. epitropescu o constituire mai organica si o activitate mai intinsa, si din consideratiune, ca in sensulu § 133 a Statutului organicu functionarii speciali pentru administrarea fonduriloru au se fie alesi din sinulu Senatului epitropescu, in fine din consideratiune, ca numerulu membriloru consistoriali cu deosebire in acestu Senatu nu este completu, si prin urmare nu va ajunge pentru alegerea functionariloru asesori receruti, propune Completarea Senatului epitropescu consistoriali din Aradu cu numerulu recerutu de membri inca sub decursulu acestei sessiuni sinodale.

Se transpune comissiunei organisatoric.

Nr. 119. Deputatulu Traianu Barzu propune: Sè se decreteze ca „fondurile comune" si dupa despartire remanu ne atacavere, contra acestei propuneri facandu-se contra propunere pentru trecere la ordinea dilei, dupa deslusirile si obiectiunile Prea Santiei Sale Domnului Episcopu Presiedinte,

Sinodulu din considerare cà titlulu si destinatiunea si prin urmare nealienabilitatea fonduriloru comune nici dupa despartirea pusa in perspectiva si decretata prin conclusulu sinodale de sub Nr. 108/1883 nu se alteréza ci remane in rigóre; enuncia trecerea la ordinea dilei.

Nr. 120. Deputatulu Dr. Iosifu Galu propune si,

Sinodulu decide: Din incidentulu deciderei asupra reportului delegatiuniloru de despartire a fonduriloru comune aflandu-se ratiociniile in ordine; Sinódele ambeloru diecese, Aradu si Caransebesiu voru avé a stradá absolutorie membriloru epitropiei provisorie de sub acareia administratiune se iéu fondurile.

Nr. 121. Totu deputatulu Dr. Iosifu Galu propune: Consistoriulu care va primí fondurile sub manipulare pana la prosimulu Sinodu nu e indreptatitu a dá imprumuturi; contra careia I. P. Desseanu face propunere pentru si,

Sinodulu cu maioritate de voturi decreta: trecerea la ordinea dilei.

Nr. 122. Vine la ordinea dilei referad'a comissiunei esmise pentru censurarea „Reportului generalu“ a epitropiei provisorie pentru fondurile comune, care prin reportoriul seu Georgiu Dringau, dupa ce in generalu premite, ca comisisunea esmisa sub Nr. 260/882 pentru revisiunea socotiloru epitropiei nu a reportatu despre activitatea sa si asia nici epitropi'a nu si-a potutu face observatiunile sale, mai departe, ca cassa epitropiei chestiunate la 15. Decemvre 1882 fiendu scontrata prin Prea Santi'a S'a Dlu Episcopu diecesanu, D. Dragonescu si Ioanu Belesiu, s'a aflatu in ordine buna. Cu privire la punctulu I starea fonduriloru reportéza: cà afara de fondulu comuneloru mixte manipulatu separatu, care cu finea anului 1882 a fostu in harthii de valóre si bani gata 13.119 fl. 24 cr. cele siese fonduri ce stau sub ingrigirea epitropiei la finea anului 1882 a representatu si anume:

1. fondulu	bisericescu cultualu	486.885 fl.	10	cr.
2. „	scolariu . .	100.401 fl.	93½	cr.
3. „	pensionalu . .	31.096 fl.	47½	cr.
4. „	Bal'a . . .	14.919 fl.	61	cr.
5. „	convictualu . .	8.130 fl.	71	cr.
6. „	seminar. „Rajacsics“	4.030 fl.	06½	cr.
	cu totulu:	645.464 fl.	06½	cr.
facia de anulu precedinte . .		625.679 fl.	90	cr.
resultandu crescamentu . . .		19.884 fl.	16½	cr.

care suma se cuprinde in:

a) 665 obligatiuni private .	376.323 fl.	05½	cr.
b) obligatiuni rurale . .	26.351 fl.	72	cr.
c) bani gata . . .	2.531 fl.	36½	cr.
d) elocati in institute . .	151.277 fl.	15	cr.
e) realitati	11.850 fl.	45½	cr.
f) interese restante . .	29.031 fl.	34	cr.
g) aucta restanta . . .	38.053 fl.	55	cr.
h) anticipari de asecurari contra focului	710 fl.	04	cr.
i) anticipatiuni de spese advocatiale adjudecate . .	2.252 fl.	66½	cr.
j) anticipatiuni advocatiali si altele	2.768 fl.	56	cr.
k) vadie nerestituite . .	735 fl.	—	cr.
l) anticipatiuni date Consistoriului din Caransebesiu .	3.579 fl.	17	cr.

m) fondulu bisericescu are mobile in valóre de . .	640 fl.	66	cr.
n) Fondulu scolariu mai are pretensiuni dubióse in comunu cu hierarchi'a serbésca . .	13.877 fl.	22	cr.
si sub procesu . . .	440 fl.	46	cr.
o) cas'a donata de fericitulu Sava Arsiciu institutului preparandialu in valóre de . .	3.000 fl.	—	cr.

Venitele prescrise pe anulu 1882. au fost si anume:

1. interese	41.958 fl.	86½	cr.
2. aneta scolaria . . .	1.765 fl.	79½	cr.
3. venitulu de realitati .	741 fl.	58	cr.
4. diverse	28 fl.	61	cr.
cu totulu:	44.494 fl.	85	cr.

ér erogatiunile pe acelasi anu si anume:

a) Consistor. diecesane . .	18.650 fl.	—	cr.
b) Spese administrative . .	4.555 fl.	53	cr.
c) Spese procesuali . .	900 fl.	83	cr.
d) Contributiune de venitu .	370 fl.	43	cr.
e) Descrieri din interese si spese	233 fl.	90	cr.
de totu:	24.710 fl.	69	cr.

Comissiunea propune si

Sinodulu decide: se ié spre scire incredintiandu-se revisiunea socotiloru delegatiunei sinodale ce se va alege.

Nr. 123. Referitoriu la punctulu II lit. A. Nr. 7 a reportului epitropiei provisorie despre administratiunea fonduriloru, prin care se reportéza: ca epitropi'a in anulu 1882 a tienutu trei siedintie plenarie in lunele Martiu, Iuliu si Noemvre cu o durata de dile, in care sau pertractatu mai multe cestiuni importante privitorie la relatiunile interne si esterne a epitropiei; mai departe cà dintre 1586 piese intrate la epitropia in decursulu anului 1882, sa resolvitu prin birou 1472 ér 114 piese mai importante au fostu pertractate in siedintiele plenarie, dintre cari 103 sa superatu ér 11 intrandu pré tardiu au remasu in restantia pentru anulu urmatoriu, — la propunerea comisiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 124. Partea referitoria la conclusele epitropiei punctulu II lit. B. 8. prin care se aréta: ca s'a luatu 209 concluse, 116 in cause administrative, 54 la cereri de imprumutari votanduse 43 imprumuturi in suma de 14,830 fl. ér 7 concluse se referescu la oferte de comperare pentru realitatile epitropiei, — dupace comissiunea s'a convinsu prin esperintia nemidilocita ca la votarea inprumuturiloru sa observatu intru tóte regulamentulu propune a se luá si

Sinodulu ié spre scire.

Nr. 125. Relatívu la conclusele mentionate in reportulu epitropei la II. B. 8. a. b. c. d. prin cari s'a dispusu: ca in casu daca comissiunea scontratória nu ar scontrá cass'a totdéuna inainte de intrunirea plenului, sconstrarea sè se eteptuésca prin Prea Santi'a S'a Dlu Episcopu cu ajutoriulu contabilului si a substitutului presiedinte, avendu a se luá despre resultatu protocolu substernêndu plenului, mai departe: cà debitorii, cari au primitu desi macar numai o parte óre-care din inprumutulu acordatu, dela redicarea imprumutului computandu in decursu de unu jumetate de anu sub greumentulu abdicerii imprumutului sunt indetorati si deobligati a esoperá stergerea sarcineloru ce au precedatu imprumutulu; dupa acea: cà in casuri de procese finite ori sistate prin respiriu biroulu este indrumatu se detraga mai nainte de tóte spesele advocatiale si procesuali avendu apoi a computá din solvire camete de intardiare si curinte si in urma in capitalu; in fine: cà spesele causate prin debitori se punu in contulu acelorasi, deobligandu-se advocatii a le validitá contra loru, — comisiunea propunendu

Sinodulu ié spre scire.

Nr. 126. Dispositiunea epitropiei aretata in reportu la punctulu II B. 9. prin care dela Septemvre 1882 pentru cuitarea solviriloru efeptuite din partea debitoriloru a introdusu libelele de solvire usuate la alte institute de bani, la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 127. Cu privire la punctulu II. B. 10 prin care se reportéza cà Dlu Dr. Atanasiu Sandoru a renunciatu la

postulu de presiedinte substitutu alu epitropiei, in urmarea careia in loculu seu s'à alesu de presiedinte Iosifu Goldisiu, fostulu cassariu care asemine renunciase la postulu acesta, si cà de cassariu s'á alesu Teodoru Ceontea, comissiunea propune si

Sinodulu decide: abdicerea Dlui Dr. Atanasiu Sandoru dela postulu de presiedinte substitutu se ié la cunoscintia, ér alegerea Dlui protosincelu Iosifu Goldisiu de presiedinte substitutu si a Dlui Teodoru Ceontea de cassariu alu epitropiei fondurilorु comune se apróba.

Nr. 128. La punctulu II. B. 11 alu reportului notificandu-se cà prin repausarea zelosului membru Alesiu Popoviciu a devenita in vacantia si e de a-se suplini unu locu de membru, — comissiunea considerandu ca nici in loculu de mai mainte reposatilorु fosti membri ai epitropiei Andreiu Papp si Dr. Paulu Vasiciu nu s'au alesu pana acumu membri noi: propune intregirea epitropiei provisorie prin alegerea alorु trei membri, unulu din cleru si doi dintre mireni, contra acestei propuneri deputatulu Paulu Rotariu propune tienerea intregirei respective a alegerii in suspensu, inse

Sinodulu primindu propunerea comissiunei decide: alegerea alorु trei membri in epitropi'a provisoria a fondurilorु comune, unulu din cleru si doi mireni.

Nr. 129. Aretarea de sub punctulu II. C. 12 alu reportului, cumca epitropi'a introducêndu evidentia despre realitatile cumperate dela debitorii sei pe calea licitationala s'a conformatu conclusului sinodalu 246/882 la propunerea comissiunei.

Se ié la cunoscintia.

Nr. 130. Relatarea din reportu cuprinsa sub punctulu II. C. 13 despre acea, cumca epitropi'a in urmarea conclusului Ven. Sinodu eparchialu din Caransebesiu de sub Nr. 122 anulu trecutu si 253/882. alu Sinodului eparchialu aradanu communelorु bisericesci debitoria in casu de petitionare incependu dela 1. Iulia 1882 a redusu interesele dela 8% la 6% inpartesindu-se pana aci de ast'a

usiorare comunele bisericesci: Aradu, Checia-romana, Jadani, Tornea si Cianadulu unguresca la propunerea comissiunei

Se ié spre scire.

Nr. 131. La cererea epitropiei manifestata sub Nr. 14 pentru complanarea causei de controversa referitorie la sum'a de 3000 fl. anticipata diecesei Caransebesiului, — comissiunea propune si

Sinodulu decide: Delegatiunea sinodala se indruma a complaná acésta afacere conformu concluseloru sinodale de sub Nr. 189/881 si 254/1882.

Nr. 132. Punctulu 15 alu reportului in firulu caruia se reportéza: cà in privinti'a securitatii localului seu, epitropia s'a acomodatu conclusului sinodale din anulu precedinte Nr. 248 comissiunea propune a se luá la cunoscintia, care propunere urmarita de amendamentulu deputatutui Ioan P. Desseanu se redica la valóre de urmatoriulu conclusu.

Se ié la cunoscintia si fiindu in prospectu impartirea fonduriloru comune in catu acést'a nu va fi alterata prin vre-o pedeca neprevediuta, consistoriulu aradanu se autoriséză a edificá o localitate corespundietorie pentru epitropi'a diecesana in curtea consistoriala cu economi'a posibila.

Nr. 133. Partea reportului de sub litera D. 17. 18. 19. in care se relatéza: cà epitropi'a avé la inceputulu anului 1882, siepte realitati si anume: in Covasintiu trei, o casa cu gradina; o vinia si $^7/_8$ sessiune estravilanu; — in Sambateni: doue case cu intravilane si $^1/_4$ pamentu estravilanu; in Monostoru: o casa cu intravilanu si $^1/_4$ estravilanu; in Igrisiu 18 jugere estravilanu; catra cari realitati in decursulu anului s'a mai cumperatu in Pancot'a dela debitorele V. Crisianu o casa cu intravilanu, si $^1/_4$ sessiune estravilanu deci epitropi'a a avutu cu totulu in posessiune: 5. case cu intravilane, o via de unu jugeru si 2 sessiuni, 6 jugere estravilanu; — dintre cari realitati inse a vendutu: vi'a cu 1.500 fl., cas'a cu gradin'a si estravilanulu din Monostoru cu 762 fl. 14 cr. si realitatile

din Pancot'a cu 600 fl., — in fine ca realitatile epitropiei se fruptifica prin esarendari, — la propunerea comissiunei,

Se ié spre scire.

Nr. 134. Notificarea de sub punctulu D. 20. si 21. ale reportului: cumca din motivu ca manipularea si alte inprejurari si erogatiuni esterne influintiéza asupra valórei realitatiloru in detrimentulu epitropiei, 'si va dá silintia epitropi'a se vînda realitatile ce le mai are, — la propunerea comissiunei,

Se ié spre scire si se indruma epitropi'a provisoria se recerce oficiile parochiale din comunele in cari posiede epitropi'a realitatii pentru de a insciintiá poporulu despre punerea la vindiarea aceloru realitati.

Nr. 135. In partea reportului indusu sub lit. E. 22. 23. 24. 25. 26. cu privire la procese se aréta: ca debitorii restanti cu interese pe unu semestru au fost provocati, ér cei remasi in restantia pe unu anu au fost dati pe mân'a advocatiloru pe langa inviatiune inse de a tractá cu densii pe câtu se póte cu crutiare; obligatiuni s'a datu spre inprocesuare la advocati in 1882; 55 procese in curgere au fost cu totulu: 134. dintre cari de pe anii precedinti 22; nóue 27 si 30 pentru aucta scolara; mai departe ca jurisconsultulu Ioan P. Desseanu facendu-si reportulu; a restituitu epitropiei 58 cause procesuali vechi apartienatórie la fondurile: „scolari," „Balla," „Rajacsics," „convictualu" si „pensionalu" cari cause au fostu distribuite altoru advocati, ér mentionatulu jurisconsultu cu privire la competintiele sale facia de epitropia s'a achitatu; in fine cà, epitropi'a s'a nisuitu a reincasá anticipatiunile date advocatiloru si a fost precauta si crutiatoria in darea de anticipatiune, — nóue, — comissiunea propune si

Sinodulu ié spre scire.

Nr. 136. In firulu reportului ajungendu la punctulu E. 27. referitoriu la proiectulu de bugetu alu epitropiei pe anulu 1883, in care din motivu, cà chesti'a despartirei fonduriloru consuma insemnate spese, cere a-se votá in rubric'a diurneloru membriloru epitropiei preste sum'a din

anulu trecutu 1500 fl. adeca 2500 fl., ér in rubric'a ajutoriului jurisconsultului Ioan Belesiu 200 fl. sub titlulu de „retributiune“ pentru fatigiele sale, — la propunerea comissiunei,

Bugetulu Epitropiei fonduriloru comune pe anulu 1882 se stabilesce in urmatóriele:

I. Onorarie si salarie:

1. Presiedintelui onorariu	200	fl.
2. Iurisconsultului	300	„
3. Ajutatoriului jurisconsultului	200	„
4. Cassariului onorariu	200	„
5. Contabilului salariu	1.000	„
6. Notariului salariu	800	„
7. Cancelistului salariu	360	„
8. Curatorelui	60	„

II. Spesele administratiunii:

1. Diurnele membriloru epitropiei	2500	fl.
2. Chiri'a localitatii	260	„
3. Lemne de focu	60	„
4. Spese cancelariali	200	„
5. Comissiunea revediatórie si scontratória	300	„
6. Mobile si recuisite	30	„
Sum'a:	6470	fl.

la propunerea Prea Santiei Sale parintelui Episcopu pentru delegaţiunea sinodale de despatire a fonduriloru comune care se va alege se mai votéza spese 2000 fl.

Nr. 137. Totu din partea comissiunei fonduriloru comune reportoriuln Georgiu Dringou reportéza, ca estrasulu protocolariu Nr. 30/883 a siedintei plenarie a Epitropiei fonduriloru comune tienuta la 3. 4. si 5. Martiu a. c. inaintatu aici contiene urmatórele gravamine: Comissiunea micsta sinodala esmisa pentru revisiunea socotiloru fonduriloru comune, incependu-si activitatea s'a l'a 22. Ianuariu 1883 pana la 28. Aprilie. a lucratu preste totu 65. de dile,

si asia sum'a 150 fl. votata prin conclusulu sinodalu de sub Nr. prot. 257/882 fiind insuficiente, Epitropi'a basandu-se pe bugetulu votatu in sinodulu eparchialu din Caransebesiu a fostu constrensa a pune la dispositiunea comissiunei cele 600 fl. provediute acolo, dar si acésta suma s'a exhauriatu inca nainte de a-se fi terminatu revisiunea socotiloru de pe anulu 1880, la care de altcumu a' conlucratu atât biroulu cât si Vicentiu Babesiu si Ioanu Moldovanu in calitate de delegati ai epitropiei pana la siedinti'a straordinaria din 24. Fauru, candu epitropi'a a sistatu solvirea diurnelorŭ; pentru acést'a conlucrare sa solvitu biroului pe 21 de dile a 4 fl. 252 fl. ér delegatiloru Vicentiu Babesiu si Ioanu Moldovanu diurne si viaticu 198 fl. mai avendu inca a-se retribuí lui Vicentiu Babesiu pe 13 dile 52 fl. Epitropi'a ne primindu dela comissiunea revedietoria reportulu pretinsu prin conclusulu sinodalu de sub Nr. 250/882 pentru cà insocitu de observarile sale se-lu póta substerne acestui sínodu eparchialu cere a-se reinapoi'a ori ce reportu ce dóra cu ignorarea epitropiei ar fi intratu din partea acelei comissiuni si peste tot Epitropi'a cu privire la procederea comisiunei revisiunarie cere aducerea unei otariri meritoriale; Comissiunea propune: Sè se ie spre scire si delegatiunea acestui sinodu sè se indrume, ca spesele causate contra decisului acestui sinodu de sub Nr. 250/882 si a Sinodului din Caransebesiu de sub Nr. 91/1882 se le complaneze in contielegere cu delegatiunea sinodale din Caransebesiu dar nici intr'unu casu contra decisului acestui sinodu sub Nr. 257/882 in daun'a diecei Aradului. Contra acestei pareri deputatulu Dr. Nicolau Oncu propune si Sinodulu acceptandu si amendamentulu deputatului Nicolau Zigre decide:

Procedur'a comissiunei revediatorie desaprobandu-se, activitatea i-se sistéza; ér spesele primite de catra ace'a comissiune dela epitropia, in cât prestecu marginile sumei votate in sessiunea sinodala din anulu trecutu 1882 sub Nr. 257 se ascriu in cont'a diecesei caransebesiane.

Nr. 138. Cu aceste fiindu timpulu inaintatu siedinti'a se rîdica la 1 óra $^1/_2$ anunciendu-se cea urmatoria pe adi dupa médiedi la 5. óre.

Acestu protocolu s'a cetitu si autenticatu in siedinti'a a X a tienutu la 30. Aprilu 12. Maiu dupa mézazi la 5 óre.

Ioanu Metianu, *m. p.* Episcopu.

Ioanu Buna, m. p. notariu.

Siedinti'a VI.

s'a tienutu in Aradu, la 28. Aprile, (10. Maiu), 1883.

Presiedinte: Prea Sânti'a Sa Domnulu Episcopu diecesanu *Ioanu Metianu.* Notariu: *Augustinu Hamsea.*

Nr. 139. Se presinta reportulu comissiunei revedietórie de socti pentru fondurile comune,

Se transpune comisiunei pentru fondurile comune.

Nr. 140. Se presinta scrisórea deputatului Vincentiu Babesiu, prin carea abdice la mandatulu de deputatu sinodalu.

Se ié spre scire.

Nr. 141. Deputatulu Paulu Rotariu anuncia sinodului cà, cu incepere din 29. Aprile dupa amédi nu mai póte participá la siedintiele sinodului, si cere concediu pre restulu sessiunei actuale,

Concediulu cerutu se acórda.

Nr. 142. La ordinea dilei se pune reportulu comissiunei epitropesci, carea prin referintele seu Ioanu Belesiu cu privire la punctulu 1 din reportulu senatului epitropescu aradanu, in carele se aréta, cà la acelu senatu in anulu 1882 au incursu 844 piese, din cari in 18 siedintie s'au pertractatu 350, presidialu sau resolvitu 300, ér 194 se referescu la incasarea fonduriloru si fundatiuniloru diecesane — propune si

Sinodulu ié acést'a spre sciintia.

Nr. 143. Punctulu 2 din reportulu consistoriului, referitoriu la decisulu sinodalu din anulu trecutu Nr. 202, in carele se aréta, ca consistoriulu in decursulu anului 1882 a revediutu din 593 ratiocinie bisericesci restante

275, din 482 ratiocine cultuali 126, din 56 ratiocine fundationali 56, din 582 preliminarie bisericesci 274, din 405 preliminare cultuali 106, 7 ratiocine si 7 preliminare ale cancelarieloru protopresbiterale — la propunerea comissunei si in urm'a amandamentului propusu de Nicolau Zigre,

Se ié spre sciintia avisandu-se consistoriulu a procede cu mai multa staruintia la procurarea si revisiunea socotiloru si preliminareloru bisericesci avend a revedé fara intardiare, tóte preliminarele in lunile Ianuariu pana in Martie ale fiecarui anu, si apoi a le restituí respectiveloru oficie parochiale pentru intrebuintiare.

Nr. 144. Cu privire la punctulu 3 din reportulu consistoriului aradanu si punctulu 6 din reportulu consistoriului oradanu, referitoriu la conclusulu sinodalu din anulu trecutu Nr. 204, din carele se vede, ca consistóriele in lips'a de medilóce suficiente au constatatu ca nu potu provedé pre protopresbiterii si inspectorii scolari cu pausiale de caletorie si diune din bugetele loru pentru escursiunile, ce intreprindu la visitarea bisericeloru si scóleloru, comisiunea propune, si sinodulu primindu la punctulu acest'a si amendamentulu propusu de Dr. Nicolau Oncu enuncia:

Sinodulu intre imprejurarile actuale ascultandu reportulu consistorieloru in vederea starii financiare dechiara, ca de o camdata nu se póte esecutá intentiunea cuprinsa in conclusulu sinodalu de sub Nr. 204 din anulu trecutu.

Nr. 145. Punctulu 4 din reportulu consistoriului referitoriu la decisulu sinodalu din anulu trecutu Nr. 205, din carele se vede, ca consistoriulu a incredintiatu caus'a lasamentului fericitului Scharlatto din Timisiór'a advocatulu Paulu Rotariu, carele inse pana acum n'a reportatu in acést'a causa la propunerea comisiunei

Se ié spre scire, avisandu-se consistoriulu a cere reportu dela plenipotentiatulu seu.

Nr. 146. Punctulu 5 din reportulu consistoriului, referitoriu la decisulu sinodalu din anulu trecutu Nr. 206,

din carele se vede, ca consistoriulu oradanu a primitu socotile fundatiunei Zsigaiane pre anii 1878/9 si 1879/80, ér pentru substernerea socotiloru restante despre anii 1880/1 si 1881/2 a luatu dispositiunile necesarie la propunerea comissiunei,

Se ié spre sciintia.

Nr. 147. Cu privire la punctulu 6, din reportulu consistoriului aradanu imbinatu cu reportulu consistoriului oradanu, referitoriu la decisulu sinodalu din anulu trecutu Nr. 208, din carele se vede, ca consistóriele au culesu datele pentru infiintiarea unui fondu de asigurare diecesanu pentru asigurarea edificieloru bisericesci si scolarie contra focului, dar intrandu acele date tardiu consistoriulu nu si'a potutu terminá operatulu, si astfeliu cere a se prelungí terminulu pana la procsim'a sesiune sinodala — sinodulu la propunerea deputatului Dr. Georgiu Pop'a enuncia:

Pe bas'a dateloru deja culese se aviséza ambele consistórie a tractá cu careva societate de asigurare, ca pre langa óre-care favoru de premie si pe partea diecesei se asigureze acolo tóte edificiele bisericesci parochiale si scolarie, incependu validitatea asiguratiunei din 1 Ianuariu 1884.

Nr. 148. Punctulu 7 din reportulu consistoriului, referitoriu la decisulu sinodalu din anulu trecutu, Nr. 210, din carele se vede, ca provocandu-se comitetulu fondului alumnealu din Timisióra a substerne protocólele adunariloru generale si conspectulu despre starea fondului, acelu comitetu a respunsu, cà fiindu alumneulu din Timisióra, pre bas'a statuteloru sale, o corporatiune independenta de orice controla afara de cea a adunarii generale,

Se ié spre sciintia.

Nr. 149. Punctulu 8 din reportulu consistoriului, referitoriu la decisulu sinodalu din anulu trecutu Nr. 211, ca consistoriulu intru administrarea si facerea socotiloru fonduriloru si fondatiuniloru diecesane a introdusu in modu provisoriu unu nou formulariu despre a carui aplicabilitate se va reportá la prossima sesiune sinodala la propunerea comisiunei.

Se ié spre sciintia.

Nr. 150. Punctulu 9 din reportulu consistoriului, referitoriu la decisulu sinodalu de sub Nr. 214 din anulu trecutu, ca consistoriulu a avisatu cass'a consistoriala a pertá evidintia despre tóte anticipatiunile esmisiloru consistoriali, cea ce s'a si efeptuitu la propunerea comisiunei

Se ié spre sciintia.

Nr. 151. Punctulu 10 din reportulu consistoriului, referitoriu la conclusulu sinodalu din anulu trecutu de sub Nr. 240.

Se restitue comisiunei pentru studiare.

Nr. 152. Cu acésta siedinti'a se incheia anunciand-se cea urmatoria pre mane di la 9 óre nainte de médiadi.

Protocolulu de facia sa cetitu si autenticatu in siedinti'a a VII. a sinodului tienute la 29. Aprile 1883.

Ioanu Metianu, *m. p.* Episcopu. — *Augustinu Hamsea, m. p.* notariu.

Siedinti'a VII.

s'a tienutu in Aradu la 29. Aprile, (11. Maiu), 1883. nainte de médiadi.

Presiedinte: Prea Santi'a Sa Parintele Episcopu. Notariu: *Constantinu Gurbanu.*

Nr. 153. Se cetesce protocolulu siedintiei a VI si

Se autentica.

Nr. 154. Presidiulu presinta petitulu lui Petru Mosiescu si consocii din Secusigiu pentru instituirea unui postu de capelanu langa preotulu Meletie Miculescu,

Se transpune la comissiunea bisericésca.

Nr. 155. Deputatulu Mihaiu Sturza face urmatória propunere: considerandu cà la incassarea tacsei protopopesci de 2 fl. 50 cr. dela cununii, preotimea intimpina greuminte si neplaceri; considerandu ca ace'a preotime este lipsita de potere esecutiva afara de denegarea tainei; considerandu cà prin acea tacsa se facu greumente parti-

loru cununande chiar atunci, candu ele au a suportá si alte spese; considerandu, cà chiar pentru acestu greomentu unii crestini se instrainéza de cununie traindu in nelegiuire: Sinodulu se decreteze schimbarea acelei tacse in o contribuire, prin care sar delaturá greomentele incopciate cu incasarea ei, si adeca sè se constate venitulu de midilocu dnpa 5 ani din protopopiatu si sum'a ce ar resultá sè se considere de ficsu protopopescu, si de óre ce acestu ficsu si pana acuma lau solvitu crestinii din respectivulu protopopiatu, — sè se solvésca si de aci nainte prin acestia, impartiendu-se pre comune dupa numerulu sufleteloru sub titlu de „conventiune protopopésca“ care va avé apoi sè se prelimineze si sè se incaseze impreuna cu spesele cultului administrandu-se apoi prin epitropia parochiala la finea fiecarui anu, éra banii fondului sè se acopere adaugendu-se catra cruceriulu dupa sufletu sè se mai adauga unu plusu de $^1/_2$ cruceriu dupa sufletu.

Se transpune la comissiunea organisatória.

Nr. 156. Deputatulu Stefanu Jianu intréba presidiulu: are cunoscintia ca comuna B. Comlosiu este de totu nemultiamita cu invetiatórea actuala? si intentionéza a ridicá pre acea invetiatorésa din acelu postu?

Presidiulu respunde, cà Consistoriulu a dispusu deja ca acea invetiatóre care si asia erá numai provisoria se fie substituita cu alta, pe care o va aflá comitetulu parochialu de corespundietória si asia dispunerea Consistoriului, este sub esecutare.

Sinodulu catu si interpelantele se multiumesce cu respunsulu presidiului carele se ié la cunoscintia.

Nr. 157. La ordinea dilei urméza continuarea referadei comissiunei epitropesci, carea cu privire la punctulu 10 alu reportului Senatului epitropescu dela Consistoriulu din Aradu in privintia insarcinarei de a regulá afacerea din Checia romana pentru detoria de 8000 fl. imprumutata de mai multi credinciosi de acolo in caus'a despartirei erarchice, — din care se vede pasii intreprinsi si resultatulu obtinutu,

Sinodulu ié la cunoscintia pasii intreprinsi de Consistoriu precum si resultatulu obtienutu pana acuma.

Nr. 158. Referitoriu la aretarea Consistoriului despre fondulu generalu eparchialu a caruia pretensiune pe anulu 1882 facù 75.981 fl. 88$^1/_2$ cr. erogatiunile 45.051 fl. 14$^1/_2$ cr. cu o pretensiune restanta de 30.134 fl. 69 cr. v. a. din cari pretensiune 8641 fl. 1$^1/_2$ cr. suntu pretensiuni vechi mare parte neincasabile pe cari le si recomenda a-se sterge din socoti, la propunerea comissiunei,

Sinodulu ié spre scire partea reportului referitoria la incasare si erogatiuni, descrierea ceruta din motivele produse in suma de 8641 fl. 1$^1/_2$ se incuviintiéza. In ce privesce inse incasarea sidocsiei, competintieloru de 50 cr. dela cununii, precum si a contribuiriloru de 1 cr. Consistoriulu se indruma a desvoltá mai mare energia la incassare.

Nr. 159. Cu prívire la reportulu Consistoriului despre folosirea ajutoriului de statu pentru ambele consistorie in suma de 15000 fl. la propunerea comissiunei,

Se ié spre cunoscintia cu aprobare.

Nr. 160. Referitoriu la ratiocinulu cultului si instructiunei din reportulu consistorialu comissiunea propune si

Sinodulu ié la cunoscintia.

Nr. 161. Cu privire la ratiocinulu fondului instructu episcopescu la propunerea deputatului Nicolau Zigre.

Sinodulu decide acésta parte a-se restitui comisiunei pentru o nóua censurare si referare, inca sub durat'a acestei sesiuni sinodale.

Nr. 162. Cu privire la ratiocinulu consistoriului despre venitele si erogatiunile tasului alu 2-lea clericalu, din care resulta, o remanentia de 6104 fl. 1 cr. la propunerea comisiunei.

Se ié la cunoscintia.

Nr. 163. Aretarea Consistoriului despre tasulu alu 3-lea preparandialu cu unu capitalu de 4068 fl. 32 cr. la propunerea comissiunei

Se ié la cunnscintia.

Nr. 164 Cu privire la fondulu capelei din Arad-Gaiu in suma de 352 fl. 43 cr. la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 165. Aretarea despre fondulu bibliotecei preparadiale in suma de 353 fl. 25 cr. la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 166. Aretarea despre fondulu penssiuniloru invetiatoresci cu unu capitalu de 3400 fl. 14 la propunerea comissiunei.

Se ié la cunoscintia.

Nr. 167. Acea parte a reportului consistorialu, care se referesce la aretarea fondului sinodalu congresualu, de órece sumele cuprinse in trensulu se paru a fi neesacte.

Sinodulu o restitue comissiunei pentru o nóua cercetare si referare la timpulu seu.

Nr. 168. Reportulu Consistoriului cu privire la fondulu institutului pedagogico-teologicu cu unu capitalu de 4886 fl. 21 cr. la propunerea comissiunei.

Se ié spre scire.

Nr. 169. Cu referintia la ratiocinulu despre averea tipografiei diecesane, carea in recuisite si pretensiuni restante face 8579 fl. 3 cr, la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia cu acelu adausu propusu din partea lui Nicolau Zigre, ca consistoriulu se arete cari ar fi pretensiuni dubióse, si se faca propunere pentru stergerea loru.

Nr. 170. Ratiocinulu despre starea fondatiunei Papfy, din Buteni cu unu capitalu de 13.896 fl. 9 cr. la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 171. Reportulu despre fondatiunea Gavriilu si Veronica Fauru din Oradea-mare cu suma de 6120 fl. 90 cr. la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia cu acea observare, cà stipendiulu de 120 fl. nu e redicatu din suma aretata si mai departe ca totu acésta aretare se cuprinde si in reportulu Consistoriului din Oradea-mare.

Nr. 172. Aretarea despre fondatiunea Gavrilu si Veronica Fauru din Lipova, cu unu capitalu de 1576 fl. 65 cr. la propunerea comissiunei

Se ié spre scire.

Nr. 173. Ratiocinulu fondatiunei contelui Andreiu Foray din Soborsinu parêndu-se Sinodului de neesactu,

Se restitute comissiunei pentru noua censurare si referare.

Nr. 174. Reportulu despre fondatiunea Patriciu Popescu cu suma de 261 fl. 43 cr. alui Georgiu Pop'a din Galsia cu 1063 fl. 96 cr. a contelui Coloman Almásy din Kétegyháza cu 1741 fl. 51 cr. a stipendieloru din B. Comlosiu cu 1632 fl. 57 cr. a celei de requiem alui Cristoforu Schifmanu din B. Comlosiu cu 668 fl. 29 cr. acelei de ruga totu alui Cristoforu Schifmanu din B. Comlosiu cu 224 fl. 26 cr. la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 175. Reportulu Consistoriului despre manipularea capitaleloru mai multoru comune bisericesci singuratice puse sub ingrigirea Consistoriului si asidiate in cassele de pastrare: Aradu, Sibiu, Timisióra, Becichereculu-mare si Aradulu-nou in suma de 29.010 fl. 2 cr. si anume:

1.	Comun'a bis.	Maderatu .	27 fl.	—	cr.
2.	„ „	Monorostia .	605 „	68	„
3.	„ „	Batuti'a . .	605 „	49	„
4.	„ „	Beb'a vechia .	402 „	71	„
5.	„ „	Leasa . .	744 „	05	„
6.	„ „	Topolovetiu .	223 „	98	„
7.	„ „	Siri'a . .	49 „	46	„
8.	„ „	Neagr'a . .	14 „	92	„
9.	„ „	San Nicolau-micu	106 „	—	„
10.	„ „	Igrisiu . .	1298 „	55	„
		Laturea:	4077 fl.	84	cr.

		Translatu:	4077 fl. 84 cr.
11.	Comun'a bis.	Siustr'a . .	943 fl. 02 cr.
12.	„ „	Valcani . .	1008 „ 16 „
13.	„ „	Belintiu . .	190 „ 42 „
14.	„ „	Ictaru . .	171 „ 43 „
15.	„ „	Remetea . .	313 „ 05 „
16.	„ „	Topolovetiu .	368 „ 49 „
17.	„ „	Siustr'a . .	98 „ 12 „
18.	„ „	Sintea . .	215 „ 33 „
19.	„ „	Tauti . .	5161 „ 22 „
20.	„ „	Bunea . .	104 „ 69 „
21.	„ „	B. Comlosiu .	12130 „ 73 „
22.	Comun'a bis.	Sintea . .	570 „ 01 „
23.	Comun'a bis.	Siagu . .	124 „ 03 „
24.	„ „	Repsigu . .	99 „ 32 „
25.	Svetoniu Petroviciu preotu in Checea rom. tacs'a de apelata		20 „ — „
26.	Ioanu Codreanu din Siclau tacs'a de apelata . .		20 „ — „
27.	Reuniunea invetiatoriloru .		100 „ — „
28.	Comun'a bis. Cladova . .		1950 „ 93 „
29.	„ „ Selesiu . .		309 „ 03 „
30.	Obligatiunea de asecurare Natali'a Petroviciu din H. M. Vásárhely pentru Svet. Petroviciu		1034 „ 20 „
		Sum'a:	29010 fl. 02 cr.

la propunerea comissiunei,

Se ié la cunoscintia.

Nr. 176. Cu privire la reportulu Senatului epitropescu din Aradu, deputatulu Nicolau Zigre propune si

Sinodulu indruma Consistoriulu pe viitoriu cu inceperea dela 1. Ianuariu 1882 a arata in specialu seperatu, din anu in anu, atatu competinti'a curenta a contribuiriloru de unu cruceriu catu si a competintiei sidoxiale, precum si sumele incassate din ambele specii de bani, avendu la fiecare specia a espune din anu in anu si restantia dela finea acelui anu; éra contri-

buirile restante pana la finea anului 1881 suntu a-se arata numai cumulative.

Nr. 177. Reportulu comitetului fondatiunei Elen'a Ghib'a Birta cu 51.853 fl. 26 cr. la propunerea comisiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 178. Referitoriu la reportulu Senatului epitropescu din Aradu, in combinare cu reportulu specialu alu senatului epitropescu dela Consistoriulu din Oradea-mare pentru asecurarea realitatiloru bisericesci, si scolare contra focului, comissiunea propune a-se indrumá ambele Consistorie se castige datele necesarie referitorie la asecurare, si pana la proxim'a sesiune sinodala a substerne unu planu de procedere uniforma in caus'a acésta.

Sinodulu la propunerea lui Ioanu Popoviciu Desseanu si in legatura cu conclusulu de sub Nr. 147 a. c. decide, ca tóte comunitatile si corporatiunile bisericesci romane gr. or. de pe intregu teritoriulu eparchiei aradane suntu obligate a-si asecurá contra focului tóte edificiile confessionale la societatea de asecuratiune, carea o va desemná Consistoriulu concerninte. Dispusetiunea acestui decisu o voru esecutá Consistoriele cu tóta energi'a, midilocindu in casu de lipsa asecuratiunea si din oficiu prin organele protopresbiterale in representanti'a si pe cont'a respectivei comunitati, séu corporatiuni bisericesci.

Nr. 179. Urméza reportulu comissiuni scolare, carea cu privire la rogarea profesorelui Iosifu Goldisiu din Aradu spre a-i-se acordá unu onorariu de 100 fl. pentru catichisarea tinerimei gr. or. ce frecuentéza scolile reali de statu din Aradu, precum si cu privire la suplic'a preotului Petru Anc'a pentru aplacidarea unei remuneratiuni pentru catichisarea eleviloru dela institutele de invetiamentu din Timisióra in lips'a dateloru necesarie pentru apretiare cu temeiu a inprejurariloru pe cari se baséza petitiunile propune, ca ambele petite sè se transpuna Consistoriului din Aradu spre a fi essaminate, instruite cu datele necesarie si presentate cu votulu seu prosimului Sinodu.

Se primesce.

Nr. 180. La rogarea lui Vasiliu Mangra, directoru substitutu la institutulu pedagogico-teologicu de a i-se conferí unu ajutoriu de 400 fl. sub titlu de retributiune pentru serviciile sale in conducerea afaceriloru directiunei institutului pedagogico-teologicu din Aradu in cursu de 2 ani scolastici 1881/2 si 1882/3 comissiunea la recomendarea Consistoriului din Aradu propune a-se aplacidá petentului o suma de 200 fl. pe doi ani din bugetulu instructiunei,

Se primesce.

Nr. 181. Referitoriu la propunerea deputatului Michaiu Sturza, ca Sinodulu se decida instituirea unei comissiuni istorice care se fie insarcinata cu culegerea de documinte istorice referitórie la istori'a nóstra bisericésca in generalu, si in specialu la istori'a eparchiei nóstre pe bas'a careia sè se descrie istoria acestei diecese; ca comisiunea acésta sè se indetorésca a reportá Sinodului in totu anulu despre activitatea s'a, ér spesele ce ar fi de lipsa sè se acopere din rubric'a speseloru neprevediute,

Sinodulu la propunerea deputatului M. B. Stanescu decide: apreciindu idei'a propunetoriului, se avisèza Consistoriele diecesane pentru posibil'a esecutare dupa imprejurari.

Nr. 182. Urméza reportulu comissiunei petitiunarie, carea prin referintele seu Georgiu Feieru asupra cererei deputatului Petru Oprisiu de a poté absentá dela sesiunea presenta sinodala — propune a se acordá concediulu cerutu fiindu din deplinu motivatu.

Propunerea comissiunei se primesce.

Nr. 183. Rogarea ascultatoriului de filosofia de la universitatea din Viena Vasiliu Goldisiu de a i-se inbuní stipendiulu ce-lu are de la diecesa, la propunerea comissiunei,

Se transpune Consistoriului spre considerare.

Nr. 184. Cu privire la rogarea comitetului parochialu din Spurcani, pentru unu ajutoriu la repararea bisericei.

Se estradà Consistoriului din Oradea-mare pentru competinta afacere.

Nr. 185. Rogarea lui Ioanú Lazeu din Saldobagiu, de a-se remunerá pentru administrarea de 4 ani, a parochiei din Spurcani,

Se transpune Consistoriului din Oradea-mare pentru deliberare meritoriala

Nr. 186 Petitulu invetiatoriului din Halmagelu Alesandru Popescu de a-se impartasí de unn ajutoriu din cutare va fondu diecesanu,

Se transpune consistoriului din Aradu.

Nr. 187. Rogarea comitetului parochialu din Ciuhoiu, pentru unu ajutoriu de 300 fl. la edificarea bisericei,

Se transpune consistoriului din Oradea-mare pentru competinta afacere.

Nr. 188. Cererea comunei bisericesci din Cuzapu pentru unu ajutoriu de 100 fl. ca se póta terminá edificarea scólei,

Se transpune Consistoriului din Oradea-mare pentru deliberare meritoriala.

Nr. 189. Petitulu comitetului parochialu din comun'a Mezöpeterd, pentru unu ajutoriu la zidirea bisericei,

Se transpune Consistoriului din Oradea-mare.

Nr. 190. Cererea comitetului parochialu din Dêrnisiora pentru unu ajutoriu de 100 fl. la terminarea acoperementului bisericei;

Se transpune Consistoriului din Oradea-mare.

Nr. 191. Rogarea sinodului parochialu din Tinc'a pentru unu ajutoriu la sustienerea preotului — invetiatoriu de acolo,

Se transpune cu recomendatiune Consistoriului din Oradea-mare.

Nr. 192. Cererea defensorelui matrimonialu dela scaunulu protopopescu din Timisióra Stefanu Adamu de a i-se solví remuneratiunea de 150 fl. ce ia votatu-o sinodulu protopopescu de acolo, comissiunea nu o recomenda spre incuviintiare, deórece defensoratele matrimoniale suntu oficii onorifice si pentru ca de alta parte sinodulu protopresbi-

teralu nu póte face asemnate de bani pe conta Sinodului eparchialu. Facia de acésta parere la propunerea deputatului Nicolau Oncu,

Sinodulu decide: a-se restituí rogarea petentului, de óre ce nu se tiene de competinti'a Sinodului.

Nr. 193. Cererea comitetului parochialu din Mineadu pentru unu ajutoriu la reedificarea bisericei,

Se transpune la Consistoriulu din Aradu pentru afacere competinte.

Nr. 194. Cererea comunei Diosigu pentru unu ajutoriu la repararea turnului bisericei,

Se traspune Consistoriului din Oradea-mare pentru deliberare meritoriala.

Nr. 195. Cu referintia la rogarea lui Dimitrie Mornaila din Siclau si a consociloru sei spre a li-se cede folosirea sessiunei parochiei reduse in favórea edificarei bisericei, din motivulu, ca venitele sessiuniloru parochieloru reduse sunt prin conclusu sinodalu predate fondului preotiescu, de alta parte considerandu ca comun'a Siclau, are trebuintia de mari spese la edificarea bisericei: — a-se cedá in favorea comunei jumatate din venitulu sessiunei pe 5 ani pentru scopulu cerutu. Facia de acésta parere la propunerea deputatului Ioanu Popoviciu Desseanu,

Sinodulu decide a-se transpune cererea la Consistoriulu din Aradu pentru deliberare competenta.

Nr. 196. Fiindu timpulu inaintatu, siedinti'a se ridica anunciandu-se cea urmatórie pe dupa ameadiedi le 5 óre.

Acestu protocolu s'a cetitu si autenticatu prin comissiunea autenticatórie subscrisa la 7/19. Maiu 1883.

Ioanu Metianu, *m. p.*
Episcopu.

Constantinu Gurbanu, m. p.
notariu.

Ioanu Belesiu, m. p.
membru sinodalu

Dr. Nicolau Oncu, m. p.

Augustinu Hamsea, m. p.
Traianu Barzu, m. p.

Siedinti'a VIII.

s'a tienutu la 29. Aprile (11. Maiu), 1883., la 5 óre dupa amédi.

Presiedinte: Prea Sânti'a Sa Dlu Episcopu *Ioanu Metianu.*
Notariu: *Augustinu Hamsea.*

Nr. 197. La ordinea dilei se continua reportulu comissiunei epitropesci, carea prin referintele seu Ioanu Belesiu cu privire la fondulu instructu episcopescu aradanu aréta, ca censurandu de nou socóta a constatatu ca acestu fondu a fostu cu finea anului 1882, iu suma de 7020 fl. 39 $^1/_2$ cr. ce'a ce la propunerea comissiunei,

Se ié la cunoscintia.

Nr. 198. Punctulu 9 din reportulu Senatului epitropescu aradanu, referitoriu la starea fondului sinodalu congresualu, din carele se vede, ca acestu fondu a fostu cu finea anului 1882 in suma de 3636 fl. 32. v. a.

Se ié spre sciinti'a, avisandu-se totu de o data Consistoriulu a ingrigí, ca pretensiunile, ce le are acestu fondu si anume la fondulu generalu diecesanu in suma de 1451 fl. 50 cr. ér la fondulu instructiunei publice in suma de 104 fl. sè se restitue in decursulu anului 1883.

Nr. 199. Punctulu 15 din reportulu Consistoriului, referitoriu la starea fundatiunei contelui Andreiu Foray din Soborsinu, din carele se vede, ca ace'a fondatiune a fostu cu finea anului 1882 in suma de 651 fl. 23 cr., la propunerea comissiunei,

Se ié spre sciintia.

Nr. 200. Presentandu-se proiectele de bugetu ale ambeloru Consistorie la propunereu comissiunei,

Sinodulu votèza si stabilesce bugetele ambeloru Consistorie pentru acoperirea lipseloru de administratiune, a cultului si instructiunei publice pre anulu 1883 in urmatórele:

A) BUGETULU

Consistoriului aradanu pre anulu 1883.

I.

Senatulu strinsu bisericescu :

1. Salariulu asessorelui ordinariu .	1200 fl. — cr.
2. „ aloru trei professori dela institutulu teologicu diecesanu, si adeca directorelui substitutu 1000 fl. ér celorlalti doi câte 900 fl. laolalta . .	2800 fl. — cr.
Remuneratiunea profes. Mangra pe 2 ani	200 fl. — cr.
3. Salariulu professorelui de cântu	300 fl. — cr.
4. Pentru acoperirea diurneloru si viateceloru asessoriloru consistoriali	300 fl. — cr.
5. Din sidocsi'a Eppésca, ce are a-se incassá prin ambele Consistórie dela singuraticii preoti, cade pe consistoriulu din Aradu .	1900 fl. — cr.
6. Pentru casuri neprevediute .	60 fl. — cr.
7. Ajutoriu pentru bisericile serace	900 fl. — cr.
8. Pentru scopuri de charitate .	200 fl. — cr.
9. Pentru secretariulu metropolitanu	600 fl. — cr.
10. „ consistoriulu „	600 fl. — cr.
11. Catichetului din Aradu . .	200 fl. — cr.
12. „ Timisiór'a .	50 fl. — cr.
13. „ de la scóle civile din Aradu	25 fl. — cr.
14. Tiparituri	200 fl. — cr.
Sum'a :	9535 fl. — cr.

II.

Senatulu de scóle :

1. Salariulu aloru 4 professori

dela institutulu preparandialu si adeca la unulu 1000 fl. la trei câte 900 fl.	3700 fl. — cr.
2. Pensiunea directorelui Ales. Gavra	800 fl. — cr.
3. Pensiunea profes. Ioan Russu .	500 fl. — cr.
4. Pensiunea professorelui Dr. Athanasiu Siandoru . . .	600 fl. — cr.
5. Professorelui de caligrafia si desemnu	300 fl. — cr.
6. Professorelui de music'a vocala si instrumentala . .	300 fl. — cr.
7. Professorelui de highiena .	400 fl. — cr.
8. „ de gimnastica .	100 fl. — cr.
9. Salariulu referintelui ordinariu	1200 fl. — cr.
10. Pentru acoperirea diurneloru si viatecęloru asessoriloru esmitendi	300 fl. — cr.
11. Spese de tipariturі . .	250 fl. — cr.
12. Recuisite de invetiamentu la institutu	200 fl. — cr.
13. Asecurarea repararea institutului si contributiunea . .	300 fl. — cr.
14. Pentru lemne de arsu . .	200 fl. — cr.
15. „ lumini si petroleu .	60 fl. — cr.
16. Leaf'a servitoriloru . .	120 fl. — cr.
17. Pentru premiarea invetiatoriloru seraci, ajutorarea veduveloru de invetiatoriu . .	200 fl. — cr.
18. Pentru ajutorirea scóleloru serace	2000 fl. — cr.
19. Spesele alumneului, si anume:	
pentru pane	1500 fl. — cr.
„ „ pentru lemne de arsu	200 fl. — cr.
„ „ pentru luminare	60 fl. — cr.

Spesele alumneului pentru spalatu	100 fl. — cr.
„ „ „ legumi	800 fl. — cr.
„ „ „ reparare edificiului	200 fl. — cr.
20. Pentru 3 stipendisti diecesani dela universitati séu alte institute	1100 fl. — cr.
21. Stipendiulu pentru elevulu de cântu	120 fl. — cr.
22. Spese neprevediute . .	200 fl. — cr.
Suma:	15.810 fl. — cr.

III.

Senatulu epitropescu:

1. Salariulu asessorelui ordinariu	1200 fl. — cr.
2. Salariulu secretariului consistorialu	800 fl. — cr.
3. Salariulu archivariului consistorialu	500 fl. — cr.
4. Salariulu fiscului consistorialu	200 fl. — cr.
5. Retributiunea fiscului onorariu	100 fl. — cr.
6. Pentru defensorulu matrimonialu	100 fl. — cr.
7. Pentru trei scrietori consistoriali	840 fl. — cr.
8. Servitoriului consistorialu .	240 fl. — cr.
9. Pentru lemnele de incalditu .	200 fl. — cr.
10. „ tipariturile necesarie .	250 fl. — cr.
11. „ recuisite de scrisu si luminare	200 fl. — cr.
12. Pentru asecurarea conservarea edificieloru si contributiunea .	250 fl. — cr.
13. Pentru acoperirea diurneloru si viaticiloru asessoriloru esmisi	200 fl. — cr.
14. Pentru deputatii sinodali eparchiali din districtulu Consistoriului aradanu	1200 fl. — cr.

15. Deputatiloru congresuali din districtulu consistor. din Aradu	1000 fl. — cr.
16. Spese neprevediute si schematismu	400 fl. — cr.
Sum'a:	7680 fl. — cr.

Recapitulatiune :

I. Lipsele senatului strinsu bisericescu . . .	9535 fl. — cr.
II. Lipsele senatului de scóle	15[illegible]10 fl. — cr.
III. Lipsele senat. epitropescu	7680 fl. — cr.
Laolalta :	33,025 fl. — cr.

Acoperirea :

1. Restulu cassei in bani gata la fond. gen.	796 fl. 05 cr.
2. Restulu cassei in bani gata la inst. publica	511 „ 03 „
3. Capitalulu elocatu dela fondulu generalu	1582 „ — „
4. Capitalulu elocatu dela fondulu inst. publice	680 „ — „
5. Ajutoriulu de statu . .	9000 „ — „
6. Din restanti'a contribuire de 1 cr. de 12,522 fl. 79 cr. se speréza	800 „ — „
7. Din „ tacsei de cununii de 3059 fl. 13 cr. se speréza .	300 „ — „
8. Din „ tacsele de la cununii de pe 1883 . . .	990 „ 04 „
9. Din incassarea sidocsici restante de 1890 fl. 67 cr. se speréza	1000 „ — „
10. Din sidocsi'a curenta pe 1883	805 „ 93 „
11. Din imprumutulu de 1621 fl. 86 cr. ce sa datu la edificarea resiedintiei se va restitui in 1883	1000 „ — „

12. Stipendiulu restantu din fond. Paffy	120 „ — „
13. Stipendiulu pe 1883 din fond. Paffy	610 „ — „
14. Cuot'a dela epitropi'a fonduriloru comune	9000 „ — „
15. Venitele fondului scolariu pe 1883	3000 „ — „
16. Ajutoriulu dela fondulu stipendialu „Balla“	390 „ — „
17. Din arind'a bolteloru . .	700 „ — „
La olalta:	31,285 fl. 05 cr.

B) BUGETULU

Consistoriului din Oradea-mare pe anulu 1883.

I.

Pentru Consistoriulu plenariu:

1. Salariulu presiedintelui vicariu episcopescu	2400 fl. — cr.
2. Salariulu secretariului consist.	1200 „ — „
3. Salariulu fiscului consistorialu	200 „ — „
4. Salariulu archivariului consist.	600 „ — „
5. Remuneratiune pentru unu diurnistu la casu de necessitate	120 „ — „
6. Spese de caletoria in cause plenarie	50 „ — „
7. Spesele sinodului din an. curinte	800 „ — „
8. Competinti'a sidocsiala . .	600 „ — „

II.

Pentru senatulu bisericescu:

1. Spre ajutorarea bisericeloru serace	500 „ — „
2. Spese de caletoria in cause bisericesci	100 „ — „

III.

Pentru senatulu de scóle:

1. Salariulu referintelui . .	1200 „ — „
2. Pentru remunerarea catichetiloru dela scólele medie si normale din Oradea-mare, Beiusiu, Salonta si Debretienu . .	200 „ — „
3. Spese de caletoria in cause scolarie	150 „ — „

IV.

Pentru senatulu epitropescu:

1. In contributiune si ecuivalentu	85 „ — „
2. Pentru conservarea si asecurarea edificiului . . .	50 „ — „
3. Servitoriulu de cancelaria à 15 fl.	180 „ — „
4. Lemne de focu pentru cancelaria	60 „ — „
5. Recuisite de scrisu . .	50 „ — „
6. Luminarea cancelariei . .	20 „ — „
7. Tiparituri	150 „ — „
8. Instruirea cancelariei . .	40 „ — „
9. Spese de caletoria in cause epitropesci	50 „ — „
10. Onorariu cassarialui consist. .	50 „ — „
11. Spese neprevediute . .	50 „ — „

Recapitulare:

I. Resortu . . .	5970 „ — „
II. Resortu . . .	600 „ — „
III. Resortu . . .	1550 „ — „
IV. Resortu . . .	785 „ — „
de totu:	8905 fl. — cr.

Acoperirea bugetului:

1. Restulu cassei la finea an. 1882	716 „ — „

2. Ajutoriulu de statu pe a. curentu	6000	„ — „
3. Contribuiri eparchiale . .	1200	„ — „
4. Competinti'a sidocsiala . .	600	„ — „
5. Interese si tacse diverse .	400	„ — „
Sum'a :	8916 fl.	— cr.

Nr. 201. Cu privire la deficitulu, ce se aréta in bugetulu Consistoriului aradanu in suma de 1740 fl. Sinodulu enuncia :

Se aviséza Consistoriulu a staruí sè se incaseze mai multu din contribuirile restante, si din acelea a acoperí deficitulu aretatu, eventualu din economiile, ce se vor puté face la diferitele positiuni preliminate.

Nr. 202. Cuprivire la decisulu sinodalu din anulu trecutu Nr. 216 punctu i) Sinodulu enuncia :

Bugetele de facia vor serví de cinosura ambeloru Consistorie si pentru anulu 1884.

Nr. 203. In cea ce privesce sumele votate pentru ajutorarea scoleloru serace propuse de comissiunea scolastica si primite de sinodu sub Nr. 82 si adeca pentru teritoriulu Consistoriului aradanu pana la 2000 fl. ér pentru celu oradanu pana la 1000 fl. in vederea ca Consistoriulu oradanu nu dispune de nici unu fondu pentru acoperirea acestei positiuni — la propunerea comissinei

Sinodulu aviséza Conistoriulu din Aradu, ca din sum'a de 2000 fl. preliminata in bugetulu Senatului scolariu sub positi'a 16 se asemnéze, si solvésca Consistoriului din Oradea-mare pentru ajutorarea scóleloru serace din acelu districtu pana la sum'a de 600 fl. v. a.

Nr. 204. In fine reportandu comissiunea epitropésca, ca a revediutu socotile presentate de consistoriulu aradanu, si a aflatu, ca acele suntu in ordine la propunerea comissiunei

Sinodulu aprobéza socotile pre anulu 1882 si epitropiei Consistoriale i-se dà absolutoriu.

Nr. 205. Urméza reportulu comissiunei bisericesci, care prin referintele seu Vasiliu Mangra, referéza asupra reportului Senatului strensu bisericescu alu Consistoriului din Aradu, ca:

a) Senatulu strensu bisericescu se compune din unu asesoru ordinariu, aplicatu ca referinte, 12 asesori onorari si 2 fisci consistoriali si defensori matrimoniali;

b) la jurisdictiunea Consistoriului aradanu apartiene manastirea Hodosiu-Bodrocu cu 1 archimandritu, 4 protosinceli, 3 ieromonachi, 1 ierodiaconu si unu novitiu.

c) la jurisdictiunea Consistoriului aradanu apartine 1 manastire, 11 tracte protopresbiterale, 309 comune matre, 83 comune filia, 330 biserici, 394 parochii si 61.139 numere din case, mai departe ca in decursulu anului 1882 sau botezatu 14.973 nou nascuti; sau cununatu 3531 parechi, si au reposatu 16942 de individi, si ca in urmare in anulu 1882 s'au botezatu si respective nascutu cu 549 mai pucinu, s'au cununatu cu 103 parechi mai pucini, si au muritu cu 3457 individi mai multi ca in a. 1881, si astfeliu detragendu numerulu celoru botezati, din numerulu celoru reposati, in decursulu anului 1882 se constata in numerulu poporatiunei unu deficitu in suma de 1969 de suflete — care suma detragendu-se din numerulu totalu alu sufleteloru, apartienetorie la jurisdictiunea acestui Consistoriu, carele la finea anului 1882 a fostu de 325.663 se constata, ca numerulu sufleteloru apartienetorie la jurisdictiunea acestui Consistoriu a fostu cu finea anului 1882 in suma de 323.694 si in urmare poporatiunea a scadiutu in anulu 1882 fatia de anulu 1881 cu 1969 de individi, Sinodulu la propunerea deputatului Ioan Popoviciu Desseanu enuncia:

Datele presentate de Consistoriu se iéu la cunoscinta, ér in cea ce privesce scaderea proportiunei constatata in decursulu anului 1882 se aviséza Consistoriulu, ca pre langa mesurile luate pana acum in acésta privintia, se dispuna, ca si pre viitoriu, candu se ivescu in comune morburi contagióse, preotimea se incunoscintieze indata despre acést'a pre protopresbiterii concerninti si prin acestia Consistoriulu, si in casu de necesitate sè se céra si intrevenirea autori-

tatiloru politice spre a-se poté prevení latirea mai de parte a astorfeliu de morburi.

Nr. 206. Punctulu 4 din reportulu consistorialu, in carele se aréta, ca preotii actuali au fostu cu finea anului 1882: 9 protopresbiteri, 2 administratori protopresbiterali, 209 parochi, 140 administratori parochiali, 26 capelani si unu diaconu, preoti emeriti 3 si destituiti 3 si in urmare, ca indecursulu anului 1882 numerulu parochiloru a crescutu fatia de anulu 1881 cu 1, alu administratoriloru parochiali a scadiutu cu 8 alu capelaniloru a crescutu cu 3 si alu preotiloru emeriti a scadiutu cu unulu, la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 207. Punctulu 5 din reportulu Consistoriului, in carele se aréta ca in decursulu anului 1882 a reposatu 1 protopresbiteru si 16 preoti la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 208. Punctulu 6 din reportulu Consistoriului, in carele se aréta ca la finea anului 1882 au fostu 35 de parochii vacante, a caroru deplinire s'a dispusu, dar in unele nu s'a potutu efeptuí din motivulu ca poporenii nu potu prestá minimulu dotatiunei preotiesci prescrise de regulamentulu congresualu, la propunerea deputatului Nicolau Oncu, inbinata cu amendamentulu propusu de Ioanu Popoviciu Desseanu.

Se ié la cunoscintia si in vedere ca modulu deplinirei parochieloru vacante este regulatu prin regulamentulu congresualu, se aviséza Consistoriulu a continuá dispusetiunile necesarie pentru deplinirea parochieloru vacante conform acelui regulamentu, ér acele comune, in cari poporenii nu potu prestá minimulu dotatiunei preotiesci, sè se constraga, ca séu se faca dotatiunea prescrisa, séu sè se adfilieze.

Nr. 209. Punctele 7 si 8 din reportulu Consistoriului, in carele se aréta ca la institutulu teologicu suntu aplicati unu profesoru directoru, 2 profesori substituti, 2 profesori interimali, si unu cantoru provisoriu, ér in institutu suntu 68 de elevi.

Se ié spre sciintia.

Nr. 210. Punctulu 9 din reportu, in carele se aréta, cà iu decursulu anului 1882 au depusu esamenulu de calificatiune 13 clerici absoluti si s'au hirotonitu intru preoti pentru teritoriulu acestui Consistoriu 11 clerici absoluti.

Se ié la cunoscintia.

Nr. 211. Reportulu Senatului bisericescu, referitoriu la activitatea desvoltata in decursulu anului 1882, in care se aréta, ca in decursulu acelui anu acestu Senatu a tienutu 16 siedintie in care sau resolvitu 586 serie de obiecte, ca au incursu 1339 de numere de esibite, cari s'au resolvitu tóte afara de 24 de numere, cari sau pertractatu si resolvitu in primele siedintie tienute in decursulu anului curentu, mai de parte, ca cause matrimomali au incursu 34 cari tóte sau resolvitu, ca la acestu Senatu ca la foru de I. istantia au incursu 45 cause disciplinarie, dintre cari 24 sau resolvitu in meritu, 9 s'au transpusu fiscului Consistorialu pentru intentarea actiunei disciplinarie, ér in 12 s'a ordinatu intregirea cercetarii, — ér ca la foru de a don'a istantia au incursu dela scaunele protopresbiterale 7 cause disciplinarie, cari tóte s'au resolvitu; — la propunerea comissiunei.

Se ié spre sciintia.

Nr. 212. Reportulu Senatului strinsu bisericescu dela Consisioriulu din Oradea-mare, in carele se aréta, ca acelu Senatu a tienutu in decursulu anului 1882 9 siedintie, in cari sau pertactatn si resolvitu 230 de obiecte, cá foru disciplinaru a pettractatu 11 cause disciplinarie, díntre cari 4 s'au terminatu prin sententia finala, ér in 7 s'au adusu decisu interlocuitorie, si suntu inca in curgere — cá foru matrimonialu a pertractatu si resolvitu 5 cause matrimoniale'— mai de parte ca acelu Senatu se compune din 9 asesori onorari, ca la jurisdictiunea acelui Consistoriu apartieneau 7 protopresbiterate, cu 282 parochii matre si 78 filiale cu 291 biserici, dintre parochii 243 sunt deplinite, ér 39 suntu vacante — mai de parte, ca preotii actuali suntu 4 protopresbiteri, 3 administratori protopresbiteralu, 189 parochi, 29 administratori parochiali, 9 capelani si unu preotu disponibilu, Essamenu de calificaţiune au depusu 7 clerici absoluti, ér in decursulu anului 1882

intru preoti s'au chirotonitu 8; numerulu sufleteloru cu finea anului 1882 au fostu 154.907 in urmare poporatiunea a crescutu in decursulu anului 1882 facia de anulu 1881 cu 659 de individi; ér numerulu nascutiloru in anulu 1882 a fostu de 8556, alu mortiloru de 7727 ér alu parechiloru cununate de 1332; mai de parte ca in decursulu anului 1882 s'au edificatu 8 biserici, si s'au renoitu 15; si ca un'a din aceste biserici a fostu santita prin Prea Santia S'a, parintele Episcopu diecesanu, cu cooperarea vicariului episcopescu si a mai multoru presviteri; in fine se aréta, ca averea bisericeloru singuratice consta din 112.758 fl. 52 cr. capitalu, 4018 jugere 1546° □ pamentu estravilanu si 147 case parochiale cu intravilane si alte superedificate — precum si acea imprejurare ca visitandu vicariulu episcopescu mai multe oficie parochiale, si aflandu unele defecte in condurea acelor'a s'a emisu cercularlulu consistorialu dto 28. Decemvre 1882 Nr. 1219 B. — la propunerea comisiunei, inbinata cu amendamentulu deputatului Mircea V. Stanescu.

Se ié cu placere la cunoscintia.

Nr. 213. Petitiunea preotului Nicolau Petrescu din Remetea contra colegului seu Georgiu Chiritia,

Se transpune Consistoriului din Aradu, pentru resolvire competenta.

Nr. 214. Rogarea poporeanului Ioanu Jicutiu din Remetea de a-se luá la respundere preotulu Georgiu Chiritia, pentru administrarea fondului scolariu din Remetea,

Se transpune Consistoriului pentru resolvire competenta.

Nr. 215. Rogarea mai multoru poporeni din Remetea, ca se-li-se concéda a trece din parochi'a preotului Nicolau Petrescu, in parochi'a preotului Georgiu Chiritia,

Se transpune Consistoriului spre resolvire competenta.

Nr. 216. Reportulu Consistoriului aradanu referitoriu la insarcinarea Sinodului, emanata sub Nr. 89 din anulu trecutu, in carele se aréta, ca consistoriulu a resolvitu in

meritu caus'a disciplinaria intentanta in urma decisului sinodalu Nr. 70 din 1881 la propunerea comisiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 217. Reportulu Consistoriului, in carele se aréta, cà a satisfacutu insarcinarii emanate de la Sinodu sub Nr. prot. 77 din anulu trecutu, si anume, ca ordinandu cercetare din imprejurarea, ca in doue comune din cerculu electoralu alu Birchisiului s'a votatu pre doi individi, cari nu ar apartiené bisericei nóstre — s'a constatatu, ca acei individi in adeveru apartienu la biseric'a nóstra, la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 218. Reportulu Consistoriului, referitoriu la decisulu sinodalu Nr. 90 din anulu trecutu, cu privire la stêrpirea concubinateloru in carele se aréta, ca Consistoriulu, incercandu in mai multe parti din eparchia a esecutá cele dispuse, prin decisulu consistorialu provocatu, a intimpinatu cele mai mari greutati, si anume ca in o comuna silînduse unii dintre poporenii, cari traescu in concubinatu, cu ajutoriulu autoritatii politice a parasí acestu modu de viétia ilegala — respectivii poporeni au produsu in acea comuna turburari religiunarie, mai de parte ca s'a facutu Consistoriului aretarea, ca unii preoti de ai nostri ar impedecá insisi dispositiunile luate de autoritatea politica, recercata a veni intrajutoriu intru sterpirea concubinateloru, precum si acea ca altu preotu pentru interese condemnabile ar permite la individi, cari nu au etatea de a pasí la tain'a cununiei a vietiuí in concubinatu; si in fine aretandu consistoriulu, ca de si in astfelu de casuri, procede cu tóta rigorea, totusi astfeliu de casuri potu se fie mai multe, si ele potu compromite caus'a in ochii autoritatiloru, la cari recurgemu dupa ajutoriu, si ca sub astfeliu de imprejurari reulu din cestiune reclama timpu mai indelungatu, si anume recere, ca se cautamu vindecarea reului prin midilóce, de cari dispunemu noi insine, cu atât mai vertosu, cá dupa datele substernute in acésta causa, isvorulu reului provine durere parte din esemplulu reu alu multoru preoti, parte din motivulu, ca alti preoti nu desvólta destula energia intru stêrpirea reului, parte din motivulu, ca pasirea la tain'a cununiei

este ingreunata prin multe pedeci si tacse, din care causa Consistoriulu se vede necesitatu a propune Sinodului, ca se-i incredintie acésta causa — spre a luá mai antaiu dispositiunile necesarii pentru stêrpirea concubinateloru, si numai in casurile, in cari se va aretá, ca este oportunu, se recurga si la ajutoriulu organeloru administratiunei politice, — la propunerea comisiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 219. Aretarea Consistoriului ca in decursulu anului 1882 pacea religiunaria a fost conturbata in 4 comune si ca Consistoriulu a luatu degia dispusetiunile necesarie pentru incetarea miscariloru religiunarie, la propunerea comissiunei

Se ié la cunoscintia.

Nr. 220. Rogarea mai multoru poporeni din orasiulu Ving'a de a-se dispune deplinirea parochiei vacante de acolo,

Se transpune Consistoriului pentru resolvire competenta.

Nr. 221. Rogarea lui Petru Mosiescu si consocii din Secusigiu pentru instituirea unui postu de capelanu pre langa preotulu Meletie Miculescu de acolo,

Se transpune Consistoriului pentru resolvire competenta.

Nr. 222. Acestu protocolu s'a cetitu si autenticatu prin subscris'a comissiune autenticatória la 7/19. Maiu, 1883.

Ioanu Metianu, *m. p.*
Episcopu.

Augustinu Hamsea, m. p.
notariu.

Ioanu Belesiu, m. p.
membru sinodalu.

Dr. Nicolau Oncu, m. p.
proto notariu.

Traianu Barzu, m. p.

Siedinti'a IX.

s'a tienutu in Aradu, la 30. Aprile, (12. Maiu), 1883., nainte de amédi, sub presidiulu Ilustritatii Sale Domnului Episcopu diecesanu *Ioanu Metianu.* Notariu : *Dr. Nicolau Oncu.*

Nr. 223. Dupa deschiderea siedintiei la 10 óre diminétia, cetindu-se protocolulu siedintii III

Se autentica.

Nr. 224. Vasiliu Mangra reportorulu comissiunei organisatorie, dandu lectura proiectului de regulamentu pentru afacerile interne a-le Sinodului.

Sinodulu decide : ca acest'a din preuna cu proiectulu de regulamentu pentru alegerile sinodali sè se tiparésca si pentru studiere sè se distribue intre de putatii sinodali, reservandu-se discusiunea asupra amendurora pentru sessiunea viitorie sinodale.

Nr. 225. Nicolau Zigre reportorulu comissiunei organisatorie, cetindu reportulu Consistoriului plenariu, din Aradu, despre activitatea s'a din anulu 1882, din acesta se vede in generalu, cumca, in decursulu anului 1882 a intratu la acestu Consistoriu 3730 de esibite, prin urmare cu 704 mai multe numere de cât in anulu precedentu 1881 si cumca Consistoriulu plenariu din Aradu, in decursulu anului 1882 a tienutu 4 siedintie plenarie, in cari sub 36 de serii, s'au deliberatu tóte obiectele, avisate la competintia sa,

Se primesce spre scire.

Nr. 226. In specialu se repórta :

1. Cumca, afara de Damianu Dragonescu, toti asesorii de nou alesi, in Senatulu de scóle si celu epitropescu s'au presentatu si depunendu juramentulu au intratu in functiune ; Damianu Dragonescu insa, in decursulu anului depunendu mandatulu si de deputatu si de asesoru consistorialu, consistoriulu a primitu abdicerea, si in cerculu electoralu devenitu astfeliu vacantu a ordinatu si efeptuitu alegere noua, éra abdicerea s'a de asesoru consistorialu si membru alu epitropiei fonduriloru comune o supune la decisiunea sinodului ;

2. Cumca in urm'a decisului, de sub Nr. 56/882 sin. Consistorulu a esoperatu pe partea comunei Tornea dela Inaltulu Ministeriu de cultu si instructiune publica unu ajutoriu de 400 fl. din cuot'a ajutoriului de Statu, de altu mintrelea din lips'a de bugetu a recomendatu caus'a Presidiului delegatiunei congresuale, spre luare in consideratiune;

3. Cumca cestiunea ifiintiarii unu gimnasiu s'a transpusu Senatului de scóle, unde se afla sub studiere;

4. Cumca relativu la comuna mixta dela biserica st. Georgiu din Fabriculu Timisiorii si preste totu in caus'a de despartire a comuneloru mixte s'a satisfacutu intru tóte decisului sinodalu de sub Nr. 168/882 fara esmissulu provediutu acolo, mai de parte cumca presidiulu acestui Consistoriu, in intielegere cu referintele delegatiunei a flatu de consultu de a suscepe de o camdata procesulu de despartire numai pentru una — doue comune, si anume Chinezulu si Fenlaculu; cea ce inse nici pana adi nu s'au potutu inca efeptuí;

5. Cumca in urm'a insarcinarii de sub Nr. 180/882. Consistoriulu ascerne la acestu Sinodu cu reportu seperatu, proiectulu de controla bisericésca asupra administrarii fundatiunei Elena Ghiba Birta;

6. Cumca in nessulu conclusului sinodalu, de sub Nr. 200/882 protopopiatulu Aradului este sub deplinire, éra ca in protopopiatulu B. Comlosiului parintele protopopu Vicentiu Sierbanu si-a reocupatu postulu, cam de odata cu locuinti'a provisoria in San-Nicolaulu mare;

7. Cumca in legatura cu conclusulu de sub Nr. 193/882. Consistoriulu a primitu conclusulu congresualu prin carele se incuviintiéza proiectat'a arondare a protopopiateloru din dieces'a Aradului, cumca de asemene a sositu si conclusulu congresualu Nr. 286 prin care s'a decretatu unu normativu pentru aplicarea uniforma a §-lui 53 din Statutulu Organicu, relativu la alegerea de protopresbiteri,

8. Cumca in urm'a concluseloru de sub Nr. 66/882 si 179/882 relative la elaborarea proiectului de regulamentu pentru alegerile de deputati sinodali, si la revidiérea regulamentului afaceriloru interne s'au facutu la timpulu seu dispositiunile de trebuintia;

9. Cumca in decursulu anului au muritu 4 barbati bine meritati pentru caus'a bisericei si natiunei nóstre,

anume: Constantinu Aiudanu, Alesiu Popoviciu, Georgiu Chirilescu si Ioanu Arcosi;

10. Cumca protopresbiteratulu Siriei devenitu in vacantia prin decederea protopopului de pia memoria Constantinu P. Aiudanu s'a si indeplinitu prin alegerea parintelui asesoru consistorialu Georgiu Popoviciu, si in fine; cumca in cercurile electorale devenite in vacantia prin decederea membriloru sinodali C. P. Aiudanu si Alesiu Popoviciu, s'a ordinatu si facutu alegeri noue, éra in privinti'a vacantieloru devenite in Consistoriu prin incetarea din viétia a membriloru consistoriali, Alessiu Popoviciu si Georgiu Chirilescu se ascépta decisiunea sinodului, in urmarea propunerei comissiunei combinata cu cea a deputatului sinodalu M. V. Stanescu privitoria la completarea senatului epitropescu,

Sinodulu primesce acestu Reportu spre scire, totodata enuncia:

a) Sinodulu si esprima si decide a se trece in procesulu verbalu condolinti'a s'a pentru perderea lui Alessiu Popoviciu, Constantinu P. Aiudanu, Georgiu Chirilescu si Ioanu Arcosi, barbati bine meritati ai bisericei si natiunei nóstre,

b) in loculu decedatiloru asesori consistoriali Alesiu Popoviciu si Georgiu Chirilescu, precum si in loculu lui Damianu Dragonescu, renunciantu, Sinodulu decide sè se aléga alti membri noi inca in decursulu sesiunei acesteia.

Nr. 227. Din partea consistoriului plenariu din Oradea-mare s'a reportatu totu prin acelasi reportoru:

1. Cumca in decursulu anului 1882 au intratu la acestu consistoriu 1257 de esibite, resolvite tóte, si cumca a tienutu 7 siedintie plenarie, in care a hotaritu 37 obiecte;

2. Relativu la conclusulu sinodalu de sub Nr. 193/882 se reporta, cumca in privintia arondarii protopopiateloru nu a potutu face nici o dispositia, din caus'a ca nu a primitu inca conclusulu congresualu adusu in acésta causa;

3. Cumca in puterea conclusului sinodalu de sub Nr. 234/882 Presidiulu acestui consistoriu, in contielegere cu Consistoriulu, pe referentulu de la Senatulu de scóle l'a

lasatu in folosinti'a salariului intregu, pe langa indetorirea inse primita de a visitá in decursulu anului, pe spesele sale proprii celu putienu 82 de scóle de pe teritoriulu acestui Consistoriu, cea ce s'a si facutu;

4. Cumca Preasanti'a S'a Domnulu Episcopu diecesanu, condusu de interesulu seu viu pentru binele si prosperarea bisericei si a credinciosiloru sei, in véra anului 1882 a facutu visitatiune canonica in protopresbiteratele, Beiusiu, Meziadu, Popmezeu si Beliu, intimpinatu fiindu pretutindenea cu ovatiuni de bucuria si gratitudine din partea clerului si poporului, oficiindu servitiulu divinu in tóte bisericele centrali si tienendu catra poporu alocutiuni morali si cuventari instructive, ale caroru urme voru remané nesterse in inim'a credincisiloru nostri;

5. Cumca presiedintele acestui consistoriu insocitu de secretariulu consistorialu, in decursulu anului au visitatu mai multe comune, oficie parochiale, biserici si scóle din acestu districtu, in urma careia pe bas'a informatiuniloru si esperintiei facute pentru indreptarea scadiamenteloru descoperite in conducerea oficieloru parochiali si in instructiunea publica, s'a emisu unu cercularіu specialu; si in fine:

6. Cumca unu postu de asesoru in Senatulu bisericescu, remanendu ne deplinitu, se cere indeplinirea lui prin alegere; in urma propunerei comisiunei

Reportulu se primesce spre scire; totu odata Sinodulu decide:

a) in privinti'a referintelui dela Senatulu de scóle, pana la finea periodului sinodalu de facia, se sustiene, in vigóre conclusulu sinodalu Nr. 234/882 pe langa dispositiunea facuta, deja in poterea acestui conclusu de catra presidiulu si Consistoriulu din Oradea-mare,

b) sinodulu cu placere si multiamita ié actu de visitatiunea canonica intreprinsa de Preasanti'a S'a Domnulu Episcopu diecesanu; de asemene constata cu placere si visitarea facuta din partea presidiului acestui Consistoriu, dorindu ca si pe viitoriu acelasi se continue acést'a visitare a parochieloru si scoleloru; in fine

c) postulu de asesoru preotiescu, la Senatulu de scóle de asta data se lasa nedeplinitu.

Nr. 228. Mai de parte Nicolau Zigre, reportoru alu comissiunei, organisatorie cetesce statutele fondului preotiescu, inaintate la Sinodu din partea adunarii generale a preotimei din acést'a diecesa spre desbatere si aprobare, acaroru lectura ascultandu-o cu placere si viu interesu, in sensulu propunerei comisiunei

Sinodulu in generalu primesce aceste statute de basa pentru pertractarea speciala.

Nr. 229. In legatura cu acést'a si in urm'a propunerei deputatului V. M. Stanescu,

Sinodulu cu insufletire generala, prin ridicare si esprima multiumit'a sa Preasantiei Sale Domnului Episcopu diecesanu pentru infiintiarea acestui fondu, si decide a-se trece acést'a la protocolu.

Nr. 230. Siedinti'a se redica la 1 óra dupa amédiedi, — si cea proxima se anuncia, pe 5 óre dupa amédiedi.

Protocolu de fatia s'a cetitu si autenticatu prin comissiunea subscrisa in 7/19. Maiu 1883.

Ioanu Metianu, *m. p.* Episcopu. *Dr. Nicolau Oncu, m. p.* protonotariu.

Ioanu Belesiu, m. p.
membru sinodalu.

Augustinu Hamsea, m. p.
Traianu Barzu. m p.

Siedinti'a X.

s'a tienutu in Aradu la 30. Aprile, (12. Maiu), 1883., dupa amédiadi.

Presiedinte: Prea Santi'a Sa Domnulu Episcopu *Ioanu Metianu.* Notariu: *Georgiu Lazaru.*

Nr. 231. Se cetesce protocolulu siedintiei a VI-a si Se autentica.

Nr. 232. 1. Reportorulu comissiunei organisetóre Nicolau Zigre, cetesce din punctu in punctu statutele fon-

dului preotiescu, din cari §§-ii 1. 2. 3. se primescu nemodificati. Cu privire la punctulu a) din §. 4. comissiunea propune, cá in ordulu primu dupa cuvintele „*contribuirile anuale,*“ sè se intretiese cuventulu „*obligate,*“ care propunere

Se primesce.

2. Punctele b. c. d. din §. 4. se primescu nemodificate, éra cu privire la punctulu e, comissiunea propune a-se mai adauge cuvintele „*donatiuni si legate*“

Se primesce.

3. Punctele f. g. h. se propunu a remané cu totulu afara,

Se primesce.

4. La punctulu i, comissiunea propune urmatórea modificatiune: „*Pentru casatoriile cu fete de romani mireni ortodoxi din eparchia, tacs'a se reduce la 100* (un'a suta fiorini.)

„*Pentru casatoriile cu fete de alta religiune a-se staverí in 200* (dóue sute fiorini) *éra casatoriile cu fete de preoti si invetiatori romani gr. or. din eparchia, din consideratiuni ca invetiatorii inca facu servitie bisericesci, se dechiara de scutite dela solvirea acestei tacse. In urma clericii nascuti in acésta diecesa, cari voru luá de socia fete de preotu ori invetiatoriu din alta eparchia a metropoliei nóstre romane gr. or. au a solví o tacsa de 50 fl.*

Se primesce.

5. Referitoriu la § 5 comissiunea propune, ca dupa constructiunea „*si toti oficiantii preoti si salarisati ai Consistorieloru,*“ sè se intretiese: „*intielegendu-se si toti calugarii, cari ocupa vreunu postu bisericescu, afara de manastire, pana inclusive la Episcopulu diecesanu.*“ Preasanti'a Sa Domnulu Episcopu diecesanu dechiara, cà primesce cu placere modificarile facute in § 5. care diechiaratiune

Sinodulu o ié la cunoscintia cu multiamita, primindu asemene si modificarile facute.

6. La §. 6. punctulu primu din liter'a c, comissiunea propune a-se adauge „*de acésta classa se tienu si capelanii si diaconii,*“ éra la punctulu 2. din liter'a c, comissiunea propune a-se adauge: „*éra Episcopulu si Vicariulu episcopescu au a contribui* $^1/_2$ (jumetate) *percentu din dotatiunea ficsata,*“

comissiunea propune mai departe a-se lasá afara punctulu ultimu din liter'a e, care propunere si modificari

Din partea Sinodului se primescu.

7. § 7. comissiunea propune a-se modificá acestu § astfeliu: „*Preotii cari intra din alta diecesa in eparchi'a Aradului, pentru trecutu vor avé a solví pe partea fondului preotiescu tacs'a pe 5 ani, dupa categori'a parochiei ocupate; éra clericii absoluti, cari intra din alta diecesa in eparchi'a Aradului, au a solví la inceputu tacs'a pe 3 ani, de dupa categori'a parochiei ocupate.*"

Se primesce.

8. §§ 8. si 9. se primescu nemodificati.

9. § 10. se propune a-se modificá astfeliu: „*contribuirile anuale se vor respunde pana la finea lui Noemvre stilulu vechiu a fiecarui anu.*"

Se primesce.

10. § 11. pe langa modidificarea cuventului pen-ultimu, adeca in locu de „*a le Consistoriului eparchialu*" „*a le Consistórieloru eparchiale.*"

Se primesce.

11. § 12. Dispusetiunile meritoriali referitóre la acestu fondu, cadu in competintí'a Senatului bisericescu, dela Consistoriulu din Aradu, deci acestu Senatu va avé a staverí, a regulá si liquidá, si a pune in curgere feliuritele isvóre de venitu ale fondului; éra manipularea si conservarea fondului se concrede Senatului epitropescu dela Consistoriulu gr. or. romanu din Aradu, care are detorinti'a alu administrá separatu de alte fonduri, dupa regulamentulu staveritu de Sinodulu eparchialu, care § astfeliu modificatu,

Se primesce.

12. § 13. se propune a-se sterge, si a-se inlocuí cu urmatoriulu §: *in legatura cu cele din §-lu precedinte „Senatulu epitropescu va starui pentru incassarea regulata a competintieloru anuale si altoru venite de ale fondului preotiescu, va elocá banii percipiati, si din cuot'a staverita si comunicata*

din partea Senatului bisericescu va acordá imprumuturi private, dupa regulele normate, va esolví ajutórele votate si asemnate prin Senatele bisericesci competente, precum şi alte sume ce sar asemnà din partea Senatului biseserícescu dela Consistoriulú din Aradu.

Se primesce.

13. § 14. se propune a-se inlocuí cu urmatoriulu §. si anume: „*Senatulu manipulante epitropescu are a duce diariu si evidintia seperata despre tóte perceptiunile si erogatiunile acestui fondu; a compune inventariu avendu cu finea fiecarui an solariu a face si a inchei'a socóta regulata despre acestu fondu, si apoi acést'a socóta a o supune adunarii generale a preotimei spre censurare, éra adunarea generala pe langa observarile sale va avé a-o restituí érasi Senatului manipulante epitropescu*, de unde apoi acele socoti *anuale inpreuna cu observarile adunarei generale a preotimei, si cu reflessiunile Senatului manipulante, vor fi a-se presentá sinodului proximu spre suprarevisiune si deliberare meritoriala.*

La casu, daca, din orice causa, nu sar' poté tiené pana la proximulu Sinodu eparchialu, adunarea generala a preotimei, Senatulu manipulante epitropescu va avé, si fara observarile, acelei adunari, a presenta ratiociniulu anualu alu acestui fondu proximului Sinodu eparchialu spre revisiune si deliberare,"

Se primesce.

14. § 15. se propune a-se modificá astfeliu. „*Preotimea in totu anulu se va intruni inainte de Sinodulu eparchialu in adunane generala, care, afara de protopresbiteri, se compune si din câte doi preoti alesi din fiecare protopopiatu· Adunarea generala estraordinaria se póte convocá prin Parintele Episcopu diecesanu, precumu si la dorinti'a espresa aloru 10 membri, de câte ori se va aflá de trebuintia.*"

Se primesce.

15. § 16. se primesce nemodificatu.

16. § 17. se propune a-se modificá astfeliu „*Agendele adunarii generale sunt*:

a) *Preliminarea cuotei de ajutóre anuale si precisarea aceleia, cu privire la teritoriele ambeloru Consistorie eparchiale, precum si preliminarea speseloru speciale de administratiune,*

b) *censurarea socotiloru anuale, primite dela Senatulu manipulante epitropescu, avend a-si face observarile la acelea, si inpreuna cu observarile sale a le restitui érasi Senatului administrationalu, spre a-le poté presentá sinodului eparchialu.*

c) *a supraveghiá ingrigirea si manipularea fondului, si spre acestu scopu va aleye din sinulu seu o comissiune de trei membri pe durat'a de câte 3 ani pentru control'a administrarei si scontrarea cassei fondului preotiescu, chiar si pre ne asceptate.*

d) *a staverí si respective a propuue quót'a anuala, din care va fi a-se acordá inprumuturi private, avendu conclusulu seu in acésta privintia a-lu supune Senatului bisericescu dela Consistoriulu din Aradu spre deliberare.*

e) *a face propuneri privitóre la cumpararea, vinderea, ori schimbarea de realitati pre partea fondului preotiescu, astfeliu de propuneri vor fi a-se deliberá in contielegere din partea Senateloru bisericesci dela ambele Consistórie prin conclusu uniformu.*

f) *a face ori ce propuneri referitorie la sporirea si conservarea fondului preotiescu.*

g) *a face propuneri in privinti'a modificarii statuteloru fondului preotiescu.*"

Se primesce.

17. §. 18. se propune a se primí pe langa urmatorea-modificare: „*Presiedintele naturalu alu adunarii generale este tot deuna Episcopulu diecesanu eventualu vicariulu episcopescu dela consistoriulu oradanu sau in cas de impedecare a ambiloru, unulu dintre protopresbiterii presinti, alesu prin adunare spre acestu scopu*"

Se primesce.

18. §§-ii 19 si 20. se primescu fara modificare.

19. § 21. comissiunea propune a-se lasá afara si a-se inlocuí cu urmatoriulu: „*In adunarea generala preotii presenti aducu concluse valide, cu maioritate de voturi, éra in casu de cumperare, vindere séu schimbare de realitati pre partea fondului preotiescu, precum si in casuri de propuneri pentru modificarea statuteloru, spre a poté aduce concluse valide se poftesce* $^1/_3$ *(un'a a trei'a) parte din toti membrii acelei adunari si maioritate absoluta a voturiloru presente*"

Se primesce.

20. § 22 comissiunea propune a-se modificá astfeliu: *„Tóte sumele ce voru incurge din isvórele fondului aretate in §. 4 vor formá venitulu fondului, din care $^1/_3$ parte se va distribui cá ajutoriu intre preotii deficienti si intre cei scapatati in avere fara vin'a loru, intre veduve si orfanii loru, éra $^2/_3$ parti se vor capitalisá prefacendu-se in capitalu alu fondului pana ce capitalulu va ajunge sum'a aretata in §. 25 a acestoru Statute.“*

Se primesce.

21. § 23. Comissiunea propune a-se modificá astfeliu: *„Pentru a-se ajunge cât mai bine si mai curendu scopulu doritu, capitalulu fondului acestui'a se va elocá, cá inprumuturi ipotecarie pe la preotii si credinciosii bisericei nóstre gr. or. romane din eparchi'a aradana, dupa normativulu sustatatoriu si pentru celelalte fonduri eparchiale. Esceptiune va face Consistoriulu numai cu preotii regulatu contribuitori cu imprumuturi pana la 200 si celu multu pre terminu numaí de unu anu fara ipoteca pupilara, pre lânga garanti'a aloru doi preoti regulatu contribuitori.“*

Se primesce.

22. § 24 se propune a-se primi modificatu astfeliu: *„Din banii capitalisati ai fondului preotiescu se potu procurá si realitati pre séma acesui fondu. Procurarea si vinderea de realitati pre partea acesui fondu preotiescu se va poté efeptui la propunerea adunarei generale a preotimei prin votulu uniformu alu Senateloru bisericesci dela ambele Consistorie, éra efectuirea solvirei pretiului de cumperare are se-o faca Senatulu manipulante epitropescu la asemnat'a urmanda din partea Senatului bisericescu dela Consistoriulu din Aradu.“*

Se primesce.

23. §§ 25. 26. 27 se propunu a-se lasá afara.

Se primesce.

24. §§ 28 si 29 se propunu a-se primí ne modificati.

Se primesce.

25. § 30 se propune a-se modificà astfeliu: *„Dreptu la ajutorarea din fondulu preotiescu au toti preotii contribuitori si familiele loru din acésta eparchia cuprinsi in §§ 5 si 6.*

Se primesce.

26. § 31 se propune a-se primí pe langa urmatórea modificare si stilisare: „*Cuot'a de impartire a ajutórieloru anuale o va staveri tot-déuna adunarea generala a preotimei dupa marimea venitului curatu, calculatu pe bas'a, incassariloru anului din urma, éra insasi resolvirea de ajutorie se va efeptui prin Senatele competente bisericesci ale ambeloru Consistorie dupa competinti'a de jurisdictiune in cadrulu bugetului anualu la propunerile motivate a-le protopresbiteriloru concerninti, éra esolvirea se va face din cass'a Epitropiei fondului, totu deuna la asemnat'a Senatului bisericescu dela Consistoriulu din Aradu, dreptu ce pe bas'a conclusului de rosolvire alu Senatului bisericesca din Oradea-mare, Senatulu bisericescu dela Consisioriulu din Aradu va avé a asemná la cass'a fondului sum'a resolvita cá ajutoriu pe partea respectivului.*“

Se primesce.

27. § 32 Se propune a-se lasá afara si a-se inlocuí cu umatoriulu: „*Ajutoriele resolvite si asemnate se vor poté redicá dela cass'a fondului preotiescu numai pe langa cuitantia formala. Éra cuitantiele veduveloru si a-le orfaniloru au se fie vidimate de preotulu localu cu atestarea, cà referintiele personale si familiare a-le ajutoratului nu sau stramutatu.*“

Se primesce.

28. § 33 se primesce conformu textului originalu.

29. § 34 se propune a-se modificá astfeliu: „*Veduvile si orfanii sub durat'a anului primu alu veduviei nu se bucura de ajutoriu, respective penssiune din fondu din caus'a cà capeta jumatate din beneficiulu parochialu.*

In casu daca vaduv'a sar maritá, incéta dreptulu ei a pretinde ajutoriu din fondu pentru persón'a sa. Éra orfanii se vor bucurá de ajutoriu ori pensiune pana la etatea de 24 ani; fetele pana la maritare, respective orfanii de ambele sexe pana ce si vor castigá subsistintia, fie prin functiune ori professiune. Esceptiune dela acésta regula se va poté face pentru orfanii neputinciosi.“

Se primesce.

30. § 35 se primesce dupa textulu originalu.

31. § 36 se propune a-se lasá afara si a-se inlocui cu urmatoriulu: „*Preotii cu conduita buna si neesceptionabila déca*

renuncia de buna voie la postulu preotiescu, 'si capeta taxele solvite fara interesu. Conduit'a este a-se constatá prin Senatulu bisericescu competinte pe bas'a certificateloru produse de densulu dela oficiulu protopopescu concerninte, intielegardu-se ca astfeliu de preoti pentru ei si familiele loru nu au dreptu a pretínde ajutoriu diu acestu fondu."

Se primesce.

32. § 37 se primesce nemodificatu.

33. Disposetiuni generale.

Sinodulu enuncia ca conclusu cà tóte disposetiunile meritoriale referitóre la acestu fondu preotiescu preste totu apartienu esclusivamente competintiei Senatului bisericescu, er competinetiei senatului epitropescu se reserva numai administrarea technica.

34. § 38 se primesce conformu textului originalu.

35. § 39 se propune a-se modificá astfeliu: „*Spre a poté eruá venitele diferite incurse in acestu fondu, Senatulu manipulante epitropescu va avé a induce in evidinti'a acestui fondu sub rubrice seperate tóte venitele dupa natura acelora, cu espunerea comunei si numirea contribuitoriului. Totodata va avé a portá jurnalu separatu despre acestu fondu preotiescu.*"

Se primesce.

36. § 40 se propune a-se lasá afara si a-se inlocui cu urmatoriulu: „*in casu de diferintia si neintielegere intre Senatele bisericesci ale ambeloru Consistorie in orice causa referitóre ca acestu fondu, va decide finalminte votutu acelui Senatu catra care se vá alaturá Episcopulu diecesanu cu votulu seu.*"

Se primesce.

37. § 41 se propune a-se inlocui cu urmatoriulu: „*Fondulu acest'a preotiescu diecesanu se dechiara de inalienabilu, si destinatiunea sa de nealterabila.*"

Se primesce.

38. § 42 se propune a-se modificá astfeliu: „*Aceste statute se potu modificá cu aprobarea sinodului eparchialu numai prín adunarea generala a preotimei, compuse dupa § 15 si*

in presentia a $^1/_3$ parte din totalitatea membriloru indreptatiti, cu maioritate absoluta de voturi.“

Se primesce.

39. Comissiunea mai propune urmatoriulu §: „*Acestu regulamentu de statute intra în vigóre si se va pune in lucrare la 1. Ianuariu 1884.“ care*

Se primesce.

Nr. 233. Fiindu timpulu inaintatu, Siedintia se redica, anunciandu-se procsim'a siedintia pe mane la 10 óre a nainte de amédadi.

Acestu protocolu s'a cetitu si autenticatu de comissiunea autenticatore la 7/19. Maiu 1883.

Ioanu Metianu, *m. p.*
Episcopu.

Georgiu Lazaru, m. p.
notariu.

Ioanu Belesiu, m. p.
membru sinodalu

Dr. Nicolau Oncu, m. p.

Traianu Barzu, m. p.
membru sinodalu.

Augustinu Hamsea, m. p.
deputatu sinodulu.

Siedinti'a XI.

s'a tienutu la (1/13. Maiu), 1883.

Presiedinte: Prea Sânti'a Sa Dlu Episcopu *Ioanu Metianu.*
Notariu: *Augustinu Hamsea.*

Nr. 234. La ordinea dilei este reportulu comissiunei bugetarie, carea prin referintele ei Ioanu Moldovanu aréta, ca a staveritu pre bas'a conspecteloru de presentia portate de biroulu sinodului, dupa usulu si dispositiunile de mai nainte competinti'a in diurne si viaticu a fiecarui deputatu; astfeliu la propunerea comissiunei,

Sinodulu votéza competinti'a de diurne si viaticu a fiecarui deputatu cu acea observare, ca in câtu unii dintre deputati nu ar participá la siedintiele tie-

nende in diu'a din urma, competinti'a pre acést'a di se li-se detraga.

Nr. 235. Urméza la ordine reportulu comissiunei petitiunarie, carea prin referintele Ioanu Groza cu privire la petitiunea deputatului Emericu Andreescu de a i-se dá concediu pre durat'a sessiunei actuale propune, si

Sinodulu acórda concediulu cerutu.

Nr. 236. Rogarea comunei Budintiu de a i-se acordá unu ajutoriu in suma de 50 fl. spre a-si poté provedé scól'a cu recuisitele necesarie,

Se transpune Consistoriului spre a-o luá in considerare.

Nr. 237. Rogarea comunei Ohab'a lunga de a i-se acordá unu ajutoriu, ca se-si póta repará biseric'a,

Se transpune Consistoriului pentru luare in considerare.

Nr. 338. Rogarea invetiatoriului deficientu Petru Bozganu din Mandrulocu de a i-se acordá unu ajutoriu,

Se transpune Consistoriului pentru luare in considerare.

Nr. 239. Urméza la ordine reportulu comissiunei pentru fondurile comune, carea prin referintele ei Georgiu Dringau, reportandu asupra operatului substernutu din partea comissiunei sinodale esmise din partea Sinodului din anulu trecutu si constatandu, ca ace'a comissiune n'a procesu conformu inviatiuniloru sinodului, la propunerea comissiunei inbinata cu amendamentulu propusu de deputatulu Dr. Georgiu Pop'a Sinodulu enuncia:

Facia de comissiunea sinodala esmisa sub Nr. prot. 260 din an. trecutu pentru revisiunea socotiloru epitropiei provisorie a fonduriloru comune pre anulu 1881 se sustine decisulu luatu de sinodulu din anulu curentu sub Nr. 137 si pentru ca epitropi'a provisoria a fonduriloru comune facia de observarile facute de comissiunea revedietórie se-si póta face reflessiunile,

reportulu comissiunei din preuna cu conspectulu despre resultatulu revisiunei se estradéza epitropiei, ér in ce'a ce privesce pretenssiunea de diurne restante a-le esmisului acestui Sinodu M. V. Stanescu, Sinodulu votéza diurnele, ce le are restante pe dilele spuse in reportulu generalu, si epitropi'a provisoria aviséza a-le asemná spre escontentare la cass'a s'a — punendule in cont'a acestei diecese ; — ér spesele esmisiloru din dieces'a Caransebesiu, de aici nu se apróba, ci remâne ca dieces'a de acolo se dispuna in acésta privintia din bugetulu seu.

Nr. 240. Urméza la ordine reportulu comissiunei organisatorie carea prin referintele ei Nicolau Zigre, cu privire la conclusulu congresualu de sub Nr. 111. din anulu 1881. in privinti'a arondarii protopresviterateloru, si in legatura cu acésta cu privire la propunerea Consistoriului din Aradu in privinti'a comunei centrale a protopresviteratului nou arondandu Chisineu propune, si sinodulu enuncia :

De órece proiectulu de arondare alu protopresbiterateloru din acésta diecesa este aprobatu din partea congresului nationalu bisericescu — se aviséza ambele consistorie conformu conclusului sinodalu de sub Nr. 193 din 1882 a pune in lucrare arondarea noua a protopresbiterateloru cu incepere dela 1. Septemvre a. c. avendu a tipari elaboratulu de arondare dupa conclusele sinodale, referitorie la staverirea acestei arondari, si alu publicá la tóte comunele parochiale subalterne pe langa acea observare, ca comunele marginasie in sensulu conclusului congresualu, in câtu siar considerá interesele loru alterate prin nou'a arondare, au dreptu a reclamá pe calea concerninte-lui consistoriu la acestu sinodu eparchialu in terminu de unu anu dela publicare.

Totu de odata se aviséza ambele consistorie, ca atâtu asupra dificultatiloru obvenite la efeptuirea aron-

darii, câtu si asupra reclamarii singuraticeloru comune marginasie, pe langa inaintarea acelora se faca propuneri speciale procsimului Sinodu eparchialu, ér in câtu dupa efeptuit'a arondare vre unu cercu protopresbiterale ar voi a schimbá numirea, sau loculu centralu alu respectivului protopresbiteratu nou arondatu, consistoriulu concerninte va avé a ascultá Sinodulu, ca pre representanti'a legala a respectivului protopresbiteratu nou arondatu, ér votulu acelui sinodu protopresbiteralu pre langa propunere speciala din partea s'a a-lu presentá procsimului sinodu eparchialu.

Cu acestu conclusu se considera de asta data de resolvite atatu esibitulu intratu in caus'a resiedintiei protopresbiteralului Chisineu, cat si propunerea resuscitata in conclusulu congresualu in privinti'a numirei protopresbiteratului Hasiasiului.

Nr. 241. Cu privire la conclusulu congresualu de sub Nr. 186 din 1881 referitoriu la esplicarea §-lui 53 din statutulu organicu la propunerea comisiunei.

Sinodulu ié la cunoscintia conclusulu congresualu provocatu, avisandu-se, ambele consistorie alu publicá Sinódeloru protopresbiterale si tuturoru organeloru subalterne spre scire si acomodare. Totu de odata prin acestu conclusu congresualu se redica din valóre dispusetiunile speciale, din regulamentulu sinodalu, sustatatoriu in privinti'a votisarii la alegerea de protopresviteru.

Nr. 242. Cu privire la proiectulu literiloru fondationali ale fondatiunei fericitei Elen'a Ghiba Birta, comisiunea propune si Sinodulu enuncia:

Literile fondationale presentate de comitetulu administrativu fondationalu se apróba, cu ace'a observare, cà la punctulu 13 sè se mai adauga urmatórele: *„membrii nou alegendi in comitetulu administra-*

tivu au se fia barbati de religiunea greco-orientala, romani, séu greci din acést'a eparchia."

Nr. 243. Cu privire la propunerea deputatului Michaiu Sturz'a de a-se sterge tacs'a pentru siedul'a protopresviterala dela cununii si a se inlocui prin o „*conventia protopresviterala*" eiectanda pe comunele bisericesci, de asemene sè se stérga tacs'a de 50 cr. dela cununii, si sè se inlocuésca prin adaugerea unei jumetati de cruceriu la contribuirile eiectate pre credinciosi pe sém'a fondului generalu diecesanu, la propunerea comissiunei sinodulu enuncia:

In considerarea cà tacs'a pentru siedulele protopresviterale dela cununii este introdusa prin dispositiuni vechi, ér tacs'a de 50 cr. dela cununii pre sém'a fondului generalu diecesanu este introdusa printr'unu conclusu sinodalu anterioru, precum si in considerarea ca aceste tacse se potu incassá fara dificultate cu atât mai vertosu, ca casatorindii seraci se scutescu dela solvirea astorfeliu de tacse; ér introducerea unei nóue contribuiri si eiectari pre credinciosii nostrii, ar intimpiná multe greutati, si acelea nu s'ar potea incassá. — Sinodulu decretéza a-se sustiené si pe viitoriu dispositiunile si usulu in vigóre atât in privinti'a tacsei pentru siedulele protopresviterale dela cununii, cât si in privinti'a tacsei de 50 cr. ce se incasséza dela cununii pre sém'a fondului generalu diecesanu.

Acestu protocolu s'a cetitu si autenticatu la 7/19. Maiu a. c. prin comissiunea autenticatóre subscrisa.

Ioanu Metianu, *m. p.*
Episcopu.

Augustinu Hamsea, m. p.
notariu.

Ioanu Belesiu, m. p.
membru sinodalu

Dr. Nicolau Oncu, m. p.
protonotariu.

Traianu Barzu, m. p.
membru sinodalu.

Siedinti'a XII.

s'a tienutu in Aradu la 13. Maiu, 1883., dupa amédiadi, sub presidiulu Ilustritatii Sale Dlui Episcopu *Ioanu Metianu.* Notariu: *Dr. Nicolau Oncu.*

Nr. 244. Punendu-se la ordinea dilei, alegerile, decretate prin conclusele anteriori, mai nainte de tóte in urm'a propunerei lui V. M. Stanescu;

Sinodulu decide cumca, in delegatiunea fonduriloru comune nu potu fi alesi membrii actuali ai Epitropiei fonduriloru comune, si cumca pe langa membrii ordinari ai acestei delegatiuni sè se aléga si doi suplenti.

Nr. 245. Dupa acést'a purcedindu-se la actulu alegeriloru prin votisare secreta, cu siedule, sinodulu nainte de tóte decreta urmatórele alegeri: in delegatiunea pentru inpartierea fonduriloru comune se alegu 9 membri ordinari si 2 suplenti; — in Epitropi'a fonduriloru comune se alegu cá membri 2 mireni si 1 preotu — si in fine in senatulu epitropescu 2 asesori onorari, ambii dintre mireni. Mai departe constatandu-se numerulu deputatiloru presenti trei-dieci si siese, pentru alegere se decreta o maioritate absoluta de 19 voturi. Dupa votisare si scrutiniu,

Sinodulu declara de alesi:

I. Pentru delegatiunea fonduriloru comune. 1. Membrii ordinari: Vasiliu Mangra, Lazaru Ionescu, Ieroteu Belesiu, Georgiu Cratiunescu, Dr. Nicolau Oncu, Demetriu Bonciu, Nicolau Zigre, Ioanu P. Deseanu si Georgiu Dringau; 2. Membrii suplenti: Georgiu Lazaru si Iosifu Botto.

II. Pentru Epitropi'a fonduriloru comune, membrii: Davidu Nicóra, Atanasiu Tuducescu si Moise Bocsianu.

III. Pentru Senatulu epitropescu membrii: Aureliu Suciu si Georgiu Feieru.

Nr. 246. Sinodulu avendu in vedere usulu de pana acuma si servitiile facute de Ioanu Moldovanu fost asesoru ordinariu la Senatulu epitropescu, in urma propunerii facute din partea inaltului Presidiu,

Autoriséza Consistoriulu se-i voteze si dee o remuneratiune cuvenita.

Nr. 247. Preasantia S'a Domnulu Episcopu presiedinte aduce la cunoscinti'a Sinodului ca a aprobatu si apróba alegerea de referinte in senatu strinsu bisericescu alui Augustinu Hamsea urmata in sensulu decisului de sub Nr. 144/881 sinodalu

Sinodulu primesce aprobarea acésta spre scire.

Nr. 248. Pentru autenticarea protocoleloru

Sinodulu alege in comissiunea de autenticare pe toti membri sinodali cu locuintia in Aradu.

Nr. 249. Terminandu-se afacerile sinodului din sessiunea s'a de facia, — deputatulu Ioanu P. Desseanu, esprima Preasantiei Sale Domnului Episcopu presiedinte multiamita adenca a intregului Sinodu, pentru ingrigirea s'a parintésca si ostenele, ce pune spre binele si prosperarea causeloru nóstre bisericesci, scolare si fondationali, cât si pentru conducerea intielépta a desbateriloru sinodali.

Sinodulu ascultandu cu o via aderare aceste espresiuni de multiumita, decide a se trece acea la protocolu.

Nr. 250. Dupa aceste Preasantia S'a Domnulu Episcopu cá presiedinte alu Sinodului, reasunandu gravele si inportantele desbateri si hotarîrile ce sau adusu in sesiunea actuala, multiumesce Sinodului pentru spriginirea, ce a intimpinatu si de asta data din partea sa si cerênd dela atotu puterniculu Dumnedieu binecuvêntarea sa preste acesta lucruri.

Declara sesiunea acést'a sinodala de inchisa.

Acestu protocolu s'a cetitu si autenticatu in siedinti'a comissiunei de autenticare, tienuta in 7/19. Maiu 1883.

Ioanu Metianu, *m. p.*
Episcopu.

Dr. Nicolau Oncu, m. p.
protonotariu.

Ioanu Belesiu, m. p.
membru sinodalu.

Augustinu Hamsea, m. p
membru sinodalu.

Traianu Barzu. m p.
membru sinodalu.

Adnessu la Nr. 109. Sin. A)

PROIECTULU DELEGATIUNEI

privitoriu la cheia si modalitatea impartirei fonduriloru comune intre diecesele Aradu si Caransebesiu.

A)

Cu privire la chei'a de impartire

I.

Considerandu ca sinodulu din Aradu sub Nr. 105 din an. 1874 ca cheia de impartire au primitu numerulu sufleteloru credinciosiloru pentru ambele diecese;

Considerandu ca sinodulu din Caransebesiu sub Nr. 100 din an. 1880 tot dupa proportiunea numerului sufleteloru a primitu ca cheia de impartire $^2/_5$ pentru dieces'a Caransebesiului si $^3/_5$ pentru dieces'a Aradana; mai departe;

Considerandu ca usulu dupa care diecesele proprietare sau impartasitu si pana acuma de venitulu fonduriloru comune inca a staveritu cheia de $^3/_5$ pentru dieces'a aradana si $^2/_5$ pentru cea caransebesiana, in fine

Considerandu ca acésta proportiune corespunde numerului credinciosiloru din ambele diecese:

Dreptu cheie de impartire se adópta numerulu credinciosiloru ambeloru diecese, si asia din fondurile comune se staveresce pe séma diecesei Aradului $^3/_5$, ér pe séma diecesei Caransebesiului $^2/_5$.

II.

Dupa cheia stabilita in punctulu precedinte se impartu urmatórele fonduri comune:

1 fondulu bisericescu-clericalu ; —
2 fondulu scolaru si aucta
3 fondulu pensionalu
4 fondulu Balla si
5 fondulu seminarialu Rajacsics. Mai departe :
6 pretensiunele dubióse si de sub procesu remase din fondulu scolaru si pensionalu pentru incasare la fondatiunea nationala-sêrbésca din Carlovetiu

7 Sum'a data la cererea Consistoriului aradanu din fondurile scolare pentru edificarea institutului pedagogicu-teologicu din Aradu.

8 Cas'a donata de fericitulu Sava Arsics din Aradu.

9 Realitatile (inmobilele) cari pe timpulu impartirei vor fi proprietatea fonduriloru comune.

10 Mobilele si recuisitele epitropiei provisorie.

III.

Nu forméza obiectulu impartirei :

1 fondulu convictualu aradanu ca proprietate eschisiva a diececei Aradului,

2 fondulu instructu aradanu, care deja s'a si predatu acestei diecese,

3 fondulu primitu dela inaltulu guvernu cu ordinatiunea ministeriala de datulu de 5. Septemvre 1871 Nr. 21586 menitu pentru ajutorarea si inlesnirea despartirei ierarchice a romaniloru de sêrbi din comunele mixte.

Acestu fondu desi comunu — din motivulu, ca are o menitiune speciala, ce intereséza pe ambele diecese si sta sub disposetiunea delegatiunei congresuale si din motivulu, ca presiedintele acestei delegatiuni congresuale e Ilustritatea S'a Dlu Eppu alu

Aradului, se transpune spre manipulare epitropiei Consistoriului din Aradu cu indatorirea, ca epitropia se faca reportu despre starea fondului in 3 esemplare la presidiulu delegatiunei congresuale, avend acesta a substerne unu esemplariu sinodului eparchialu aradanu, altu esemplariu sinodului eparchialu din Caransebesiu.

B)

Cu privire la modalitatea impartirei

I.

Banii gata si hartiile de statu dupa valórea loru nominala se vor imparti dupa chei'a adoptata.

II.

Restantiele auctei scolare de pe teritoriulu unei sau altei diecese le primesce respectiv'a diecesa.

Tot asia se vor impartí si pretensiunele restante de aucta reservate prin decretulu ministerialu de datulu 28. Octomvre 1873 Nr. 28957 contielegerei finale a ambeloru parti serbesci si române.

Dupa efeptuirea impartirei si incetarea functiunei epitropiei provisorie tóte agendele acesteia in privinti'a incasarii si manipularei auctei vor cadé in sfer'a de activitate a ambeloru diecese pe teritorele loru cu tóte drepturile si sarcinile impreunate.

III.

Pretensiunele dubióse si de sub procesu din fondulu scolaru si pensionalu remase spre incasare la fundatiunea nationala serbésca din Carlovetiu respective partea jumetate ce compete din acele pretensiuni dieceseloru de Aradu si Caransebesiu dupa incasare se

vor transpune in $^3/_5$ parti la dieces'a Aradului, ér in $^2/_5$ la dieces'a Carasenbesiului si acésta hotarire sinodala o vor notificá la locurile competinte Domnii episcopii diecesani.

IV.

Din sum'a data la cererea consistoriului aradanu din fondurile scolare pentru edificarea institutului teologicu-pedagogicu din Aradu se va restitui diecesei Caransebesiului $^2/_5$ fara procente dela capitalulu imprumutatu; trecendu astfeliu edificiulu in eschisiv'a proprietate a diecesei Aradului.

V.

Cas'a donata de fericitulu Sava Arszics din Aradu precum si realitatile (inmobile), cari pe timpulu impartirei vor fi in proprietatea fonduriloru comune, au se vina sub impartire pe basa pretiului celu vor staverí delegatiunele esmitiende din partea ambeloru sinóde eparchiale pentru esecutarea impartirei fonduriloru.

La casu daca acésta invoiala reciproca n'ar succede, cas'a respective tóte inmobilele se vor vinde pe calea licitatiunei publice.

VI.

Din mobilele si recuisitele epitropiei provisorie capeta dieces'a de Caransebesiu cassa Wertheim et Wiese ér dieces'a aradana cassa vertaimiana Nr. 3 dimpreuna cu tóte celelalte mobile si recuisite.

VII.

Obligatiunile despre imprumuturile date credinciosiloru din dieces'a Aradului se dau eparchiei aradane; ér obligatiunile despre imprumuturile date credinciosiloru din dieces'a caransebesiana se dau acestei

diecese, si in cât un'a sau alt'a din aceste diecese — in urm'a impartirei in astu modu a obligatiuniloru — ar primí o valóre mai mare decât ii compete dupa chei'a adoptata, atunci diferinti'a se egaliséza in bani séu in lips'a de bani in papire de statu dupa valórea loru dela bursa.

Acele obligatiuni insa cari suna despre imprmuturile date locuitoriloru din alte diecese si sunt primite dela serbi respective dela fondulu scolaru din Budapest'a se vor impartí in natura intre ambele diecese dupa chei'a staverita.

C)

Cu privire la esecutarea impartirei

I.

1. Se esmite câte o delegatiune de 9 membri din partea ambeloru sinóde eparchiale cari de locu dupa alegerea loru au a-se constitui si din sinulu loru a alege câte 2 membri pentru revisiunea socotiloru fonduriloru epitropici comune, fiind delegatiunile indreptatite a alege in comisiunile revedietóre afara de cei doi membri comisionali si câte unu barbatu de specialitate. Pentru acesti din urma nu se recere, ca se fie membri delegatiunei.

Comisiunea revedietóre are a-si incepe lucrarile sale celu multu la inceputulu lunei Augustu a. c. din care causa epitropi'a provisorie a fonduriloru comune are se-si incheie agendele si socotile sale ordinare la 30. Iuniu 1883, ér de aici incolo pana la impartirea faptica a fonduriloru va conduce agendele epitropiale in modu transitoriu cu restringere la incasarea ordinaria a baniloru si la agendele neamenavere spre salvarea intereseloru fonduriloru. Epitropi'a va avé se-si faca reportulu despre adendele si socotile sale in-

cheiate la 30. Iuniu a. c. celu multu pana la 31. Iuliu a. c. si ale tiené gata spre revisiune.

Comisiunea revedietóre esmisa din sinulu delegatiuniloru intrunindu-se la inceputulu lunei Augustu a. c. in Aradu va censurá reportulu si ratiociniile epitropiei si dupa censurarea socotiloru va face cu atragerea contabilului epitropiei planulu de impartire dupa chei'a si modalitatea staverita avend a insciintiá despre resultatu delegatiunile, cari vor avé se decida atat asupra socotiloru ordinare incheiate la 30. Iuniu cat si a celoru transitóre precum si a censurá si staverí planulu de impartire si a efeptuí impartirea.

2. Delegatiunile se vor conchemá prin Domnii episcopi concerninti la Arad unde se vor constitui in o delegatiune comuna avendu a-si termina lucrarile sale celu multu pana la finea anului curinte 1883.

3. Ambele delegatiuni sinodale se impoternicescu in numele dieceseloru plenipotentietóre a primí dela epitropi'a provisóre banii si efectele fonduriloru comune, apoi :

Toti membrii presenti ai delegatiunei a subscrie instrumentulu de predare si primire in 3 esemplare originale, dintre cari unu esemplariu se va substerne Consistoriului aradanu, celalaltu Consistoriului din Caransebesiu si alu treilea se va dá epitropiei provisorie.

Delegatiunile ambeloru sinóde dupa primirea baniloru si efecteloru vor administrá pe langa reportu detaiatu banii, efectele, actele si alte obiecte primite respectiveloru Consistóre diecesane, cari Consistóre pana la alta dispusetiune a sinódeloru au a manipulá averea primita in intielesulu regulamentului epitropiei provisorie.

4. Spesele de caletorie si diurnele membriloru

delegationali precum si onorariulu barbatiloru de specialitate le pórta fie-care diecesa pentru esmisii sei.

Aceste se vor asemná prin delegatiuni din fondurile comune in contulu separatu alu fiecarei diecese.

5. Despre tóte aceste delegatiunile vor face reportu pe langa substernerea tuturoru acteloru catra ambele sinóde si actulu impartirei esecutate va fi definitivu si legitimu numai dupa aprobarea sinódeloru. Daca din incidentulu acestei aprobari ulteriori intre sinóde s'ar nasce nescari controverse si daca acésta nu s'ar poté complaná prin invoire amicabila, — caus'a controversionala o va decide congresulu.

II.

Obligatiunile predate in partea unei'a sau altei'a diecesa se vor provedé cu clausul'a cestiunei din partea epitropiei provisóre a fonduriloru comune.

III.

Activitatea epitropiei provisórie a fonduriloru comune incéta cu finea anului 1883 dandu-se ca escontentare finala contabilului actualu leaf'a de pe unu anu, ér notariului actualu leaf'a pe trei luni incependu dela datulu incetarii epitropiei provisorie.

Aceste escontentari se vor asemná si solví din fondurile comune prin delegatiunile sinodale.

Dreptulu de a dá epitropiei provisórie absolutoriu finalu se reserva sinódeloru eparchiali.

IV.

Tóte actele si documintele ce se referescu la pretensiunele predate unei sau altei diecese trecu in posesiunea respectivei diecese, éra archivulu respective actele de interesu comunu ce au fostu pastrate la epitropi'a provisorie se voru predá consistoriului

aradanu spre pastrare in locu deosebitu si separate de alte acte avendu consistoriulu din Aradu la cererea consistoriului din Caransebesiu a dá actele de cari va fi necesitate in copie sau dupa imprejurari si in originalu, cari originale dupa folosire se vor restitui érasi archivului din Aradu.

D)

Titlulu si destinatiunea fonduriloru comune si dupa impartirea loru vor remané nealterate se intielege de sine, ca la casulu infiintiarii faptice de eparchii nóue in Oradea-mare si Timisiór'a sau in altu locu, eparchiile de Aradu si Caransebesiu vor fi obligate a estradá eparchieloru nou infiintiande partea acestor'a din fondurile impartite in urmarea acestui proiectu dupa chei'a de acuma de impartire adeca dupa proportiunea de suflete a credinciosiloru, cari se vor incorporá catra aceste eparchii noue.

E)

Pensiunile profesoriloru preparandiali sistemisate pana aci, precum si pensiunile asemnate din fondulu pensionalu scolaru inainte de impartirea acestui fondu cu sêrbii, ca sarcini comune se vor solvi si pe viitoriu din respectivele fonduri din partea ambeloru diecese in proportiunea cheiei staverite avendu diecés'a Caransebesiului a transpune cuot'a ei totdéun'a pe 3 luni inainte la consistoriulu aradanu.

F)

In cât ambele sinóde eparchiale in urm'a reportului acestei delegatiuni vor aduce concluse uniforme si vor dispune impartirea faptica a fonduriloru comune, presiedintii sinodali vor notificá acést'a Ecselentiei Sale parintelui Metropolitu conform litereloru

Sale de datulu 1. Aprilie 1882. Nr. 26. M. precum si la Inaltulu guvernu, spre a scóte din vigóre dispusetiunele referitóre la epitropi'a provisórie a fonduriloru comune, substernendu deodata si aceea rugare a sinódeloru, ca Inaltulu Guvernu se binevoésca a dechiará de scutite de timbru clausulele de legitimare a proprietatii separate, ce vor fi de a-se induce pe obligatiunile private impartite intre diecese, impreuna cu petitele de notificare la cartile funduale.

Acestu proiectu facutu in dóue esemplarie originali s'a precetitu, autenticatu si subscrisu in siedinti'a plenaria a delegatiunei comune, tienute in 7/19. Februariu, 1883.

Ieroteu Belesiu, m. p.
presiedinte.

Vasiliu Mangra, m. p.
notariu.

Lazaru Ionescu, m. p.
Ioanu P. Desseanu, m. p.
Nicolau Zigre, m. p.
Georgiu Dringau, m. p.

Georgiu Ioanoviciu, m. p.
presiedinte.

Ioanu Bartolomei, m. p.
notariu.

Filarea Musta, m. p.
Georgiu Pesteanu, m. p.
Michailu Popoviciu, m. p.
Iuliu Petricu m. p.
Ioanu Popoviciu, m. p.
Sofroniu Didraga m. p.
Aron Damaschinu, m. p.

Cultural